

KIVONAT
NAGYKOVÁCSI NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
2023. FEBRUÁR 23-ÁN MEGTARTOTT
NYÍLT KÉPVISELŐ-TESTÜLETI ÜLÉSE JEGYZŐKÖNYVÉBŐL

NAGYKOVÁCSI NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
16/2023. (II. 23.) HATÁROZATA

Tárgy: Döntés Nagykovácsi Nagyközség Helyi Esélyegyenlőségi Programjának elfogadásáról

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal elfogadja Nagykovácsi Nagyközség 2023-2027-es ciklusra szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

Kiszelné Mohos Katalin
polgármester

Grégerné Papp Ildikó
jegyző

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata

2023-2027

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	8
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	11
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	21
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	37
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	56
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége.....	61
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	65
8. Több célcsoportot érintő, településszintű problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek feltárása.....	70
9. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	74
10. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	74
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	75
1. A HEP IT részletei.....	75
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	75
Jövőképünk.....	78
Az intézkedési területek részletes kifejtése (<i>kitöltése javasolt, opcionális</i>).....	79
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	80
3. Megvalósítás.....	81
3.1 A megvalósítás előkészítése	81
3.2 A megvalósítás folyamata	81
3.3 Monitoring és visszacsatolás	83
3.4 Nyilvánosság	83
3.5 Kötelezettségek és felelősség	82
3.6 Érvényesülés, módosítás	84
4. Elfogadás módja és dátuma.....	85

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata (továbbiakban: önkormányzat) Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.**

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Nagykovácsi település Pest vármegye északnyugati részén, a Budakeszi járásban a Budai-hegység legmagasabb hegyei által ölelt völgyben helyezkedik el. Budapest központjától 15 km-re, közel a II. kerülethez 340 m-es átlagos tengerszint feletti magasságban. Zsáktelepülés, mivel burkolt közúton csak egy irányból, Budapest felől közelíthető meg, átmenőforgalomtól mentes.

A település a kedvező táji-természeti adottságai folytán vált kedvelt célterületté. Az agglomerációs hatások az 1990-es évektől kezdve fokozottan érintették Nagykovácsit, amely elsősorban lakófunkciót lát el, és a jövőben is elsősorban az ilyen jellegű területhasznosítás jellemzi.

Történet

„Nagykovácsi. Nagyközség a Szénáshegy alatt, az Ördögárok mellett. Lakosainak a száma 2400, a kik németajkúak, s róm. kath. vallásúak. A XVII. század végén Hessenből és Württembergből jöttek be, mintegy 36 kocsin. A házak száma 348. Postája és távírója helyben van, vasúti állomása Solymár. A középkorban Felsőkovácsi és Kovácsi (Kowachy) néven fordul elő. 1467-ben Dormánházi Miklós szerez itt részeket a Felsőkovácsi családtól. 1490-ben Corvin János birtokában találjuk. 1499-ben Ráskay Balázs volt a helység földesura. Az 1580-81. évi török kincstári adólajstromokban, pusztaként szerepel. Évi jövedelmét 350 akcsében állapították meg. Az 1690. évi összeírásban sem a lakott, sem pedig az elpusztult helységek között nem fordul elő. 1715-ben 20, 1720-ban 39 adóköteles háztartást írtak össze e helységben. 1737-ben epemirigy-ragály pusztított, melynek 600-an estek áldozatul. Az 1754. évi összeírás szerint Wattay Pál és a Soós család tagjai birták Garancs és Kiskovácsi pusztákkal egyetemben, de a birtokosok a vármegyén kívül laktak. A róm. kath. templom 1746-ban épült. A XIX. század elején (1816) előtt itt volt plebános Fejér György, a Codex Diplomaticus nagyérdemű szerkesztője, a ki innen pesti egyetemi tanár, majd kanonok lett. 1815-ben még a Wattay család volt a helység földesura. E család és a helység jobbágysai ebben az évben új úrbéri szerződést kötöttek. A Wattayak után a helység a gróf Telekiekre szállott. 1838-ban gróf Teleki Józsefné volt a helység földesura. Tőle gróf Teleki Júlia Tisza Lajosné örökölte. 1863-ban Tisza Lajos hasonló nevű fiára szállott. Jelenleg gróf Tisza Istváné.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

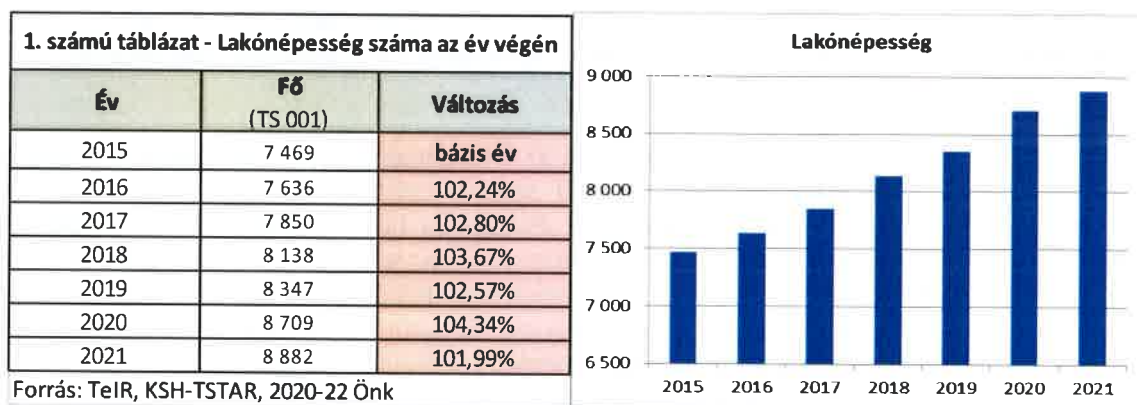
A határrendezés és a tagosítás 1863-ban történt. 1843. június 7-én nagy tűzvész pusztított a helységben, mely alkalommal 77 ház égett le.” <http://mek.oszk.hu/09500/09536/html/0015/4.html>

A második világháborút követő megtorló kitelepítés kb. 2200 főt (800 családot) érintett. A kitelepített svábok helyére Heves megyéből és az Alföldről érkeztek betelepülők, majd az úgynevezett „lakosságcsere” keretében Felvidékről kitelepített magyar családok népesítették be a kényszerűen elhagyott portákat. Nagykovácsi 1945 után bányász- és tsz-falu volt.

Az 1970-es években végbement parcellázások nyomán alakultak ki a Zsíros-hegy és a Nagyszénás déli lejtőjén az északi-, és a Remete-hegy oldalában a déli zártkertek. A zártkertekben hétvégi házat, később egyre több lakóházat építő budapestiek kiköltözése nyomán, valamint a mezőgazdasági termelés fokozatos visszaszorulása következtében, a település beépített területei folyamatosan növekedtek. Nagykovácsi, természeti adottságaiból adódóan, népszerű célpontja lett a fővárosból kitelepülő, nagyrészt értelmiségi rétegnek. 2022-re Nagykovácsi a Budapesti Agglomeráció egyik legkedveltebb települése lett, egyes kimutatások között az itt élő emberek vásárlóereje kimagasló. A 90-es évek végétől a település legnagyobb kihívása, hogy a jelentős mértékű és gyors lakóterületi növekedést infrastrukturálisan lekövesse, azaz biztosítsa az alapszolgáltatáshoz tartozó intézményeket az oktatás- nevelés- művelődés- egészségügyi ellátás – település üzemeltetés terén, illetve a biztonságosan és magas színvonalon szolgáltató közműveket, továbbá a megfelelő úthálózatot. Ennek megfelelően jelentős fejlődésen ment keresztül Nagykovácsi, mely hangulatában egyre inkább kertvárosiassá válik, miközben a település közigazgatási szempontból továbbra is nagyközség.

Demográfia, keresletelemzés

Az agglomerációs térség északnyugati szektorához tartozó településekhez hasonlóan Nagykovácsi a népességnövekedés mértékét tekintve a dinamikusan fejlődő települések közé tartozik. A 2001-es népszámlálás szerint a településnek 4848 bejelentett lakosa volt, de ez a szám nem tartalmazta a telek- és nyaralótulajdonosokat.

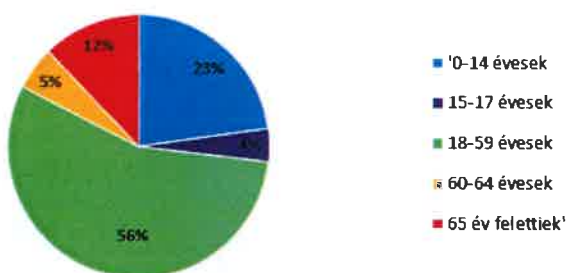

Nagykovácsi töretlen népszerűsége az ingatlanvásárlók és építők körében folyamatos népességnövekedést eredményezett, melynek állomásai: 2006-ban 5726 fő, 2011-ben 6702, 2016-ban 7636 fő, 2021 év végén 8882 fő. Látható, hogy 5 éves ciklusokat vizsgálva a népességnövekedés átlagosan 16%-os, mely 20 év alatt 83%-os növekedést ért el, lényegében megközelítette a település lakosságának megduplázódását. A tendencia fennmaradására számítani lehet, a növekedés mértékének csökkenése a beépítetlen ingatlanok véges számában remélhető. Nagykovácsiban kiemelkedő paramétereket mutat a nagy alapterületű lakások aránya, valamint a 4 ill. több szobás lakások száma az agglomeráció településeihez képest. A növekvő kereslet miatt az építési telkek ára felértékelődött, ez arra késztetett egyes építési beruházókat, hogy osztatlan közös tulajdonnal két vagy több lakásos társasházakat építsenek vagy alakítsanak ki a meglévő lakóházakból. Sajnálatos tendencia figyelhető meg az illegális társasház kialakítás területén is,

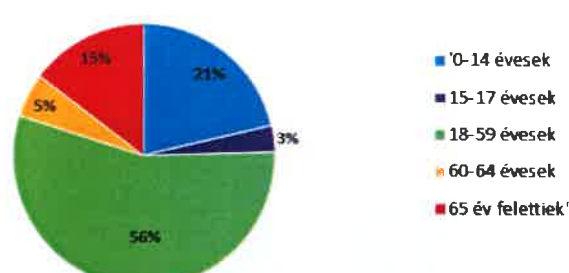
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	4 095,00	4 312,00	8407	48,71%	51,29%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			266	3,16%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	933	919	1852	11,10%	10,93%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	166	139	305	1,97%	1,65%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	2280	2388	4668	27,12%	28,40%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	218	232	450	2,59%	2,76%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	498	634	1132	5,92%	7,54%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Lakónépesség életkor szerinti megoszlása

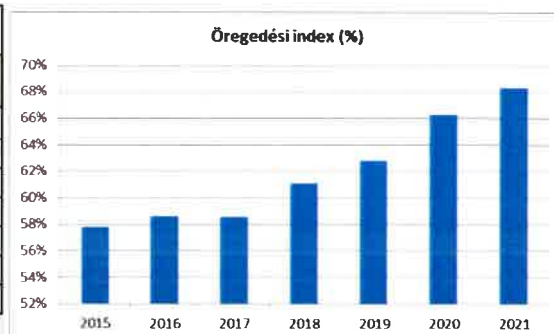
Életkor	0-3	4-6	7-14	15-18	19-64	65-	összesen
2022. január 1-én	373	368	1172	513	5221	1235	8882

A lakosság nemek és kor szerinti eloszlása kiegyenlítettnek és egyenletesnek mondható, az országos átlagnál kedvezőbb, mivel jelentős mértékben eltolódik a nők irányába az arány országosan. Trendjében az öregedés irányába változott, függetlenül attól, hogy az időskorú lakosság számának növekedése mellett a gyermekkorúak száma is folyamatosan növekszik, melyet a lenti öregedési index tábla adataiban követhetünk nyomon.

Öregedési index tábla

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok	0-14 éves korú állandó lakosok	Öregedési
2015	993	1 718	57,80%
2016	1 025	1 749	58,60%
2017	1 053	1 798	58,57%
2018	1 132	1 852	61,12%
2019	1 219	1 940	62,84%
2020	1 285	1 938	66,31%
2021	1 314	1 923	68,33%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

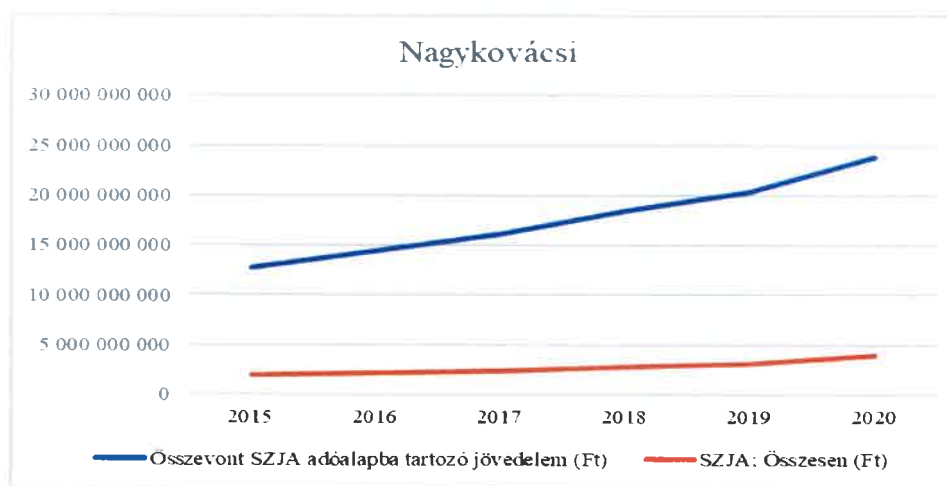

Az öregedési index azt mutatja meg, hogy mennyi az idős (65 év feletti) népesség aránya a fiatal (14 év alatti) népességhez képest. Ez az adat összehasonlíthatóan fejezi ki a népességben történő változást. Nagykövácsiban a 2011-évből követően az öregedési index lassan növekszik, mivel az össznépességben emelkedik az időskorúak száma. Az időskorúak számának növekedése mellett jelentősen emelkedett a gyermekek aránya. Jelenleg 2426 gyermek él a településen.

A lakosság jövedelmi viszonyai jóval az országos átlag feletti, amely számos mutató segítségével igazolható.

Összevont SZJA adóalapba tartozó jövedelem (Ft) és a SZJA; Összesen (Ft)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Jövedelem	12 687 290 353	14 453 113 577	16 099 156 632	18 408 731 231	20 379 641 903	23 857 220 444
SZJA	1 986 948 374	2 139 266 795	2 401 749 850	2 787 497 851	3 145 905 393	3 927 189 518

Forrás: Önkormányzati adat

A személyi jövedelemadó képző jövedelem (2020-ban az összevont adóalap: 23 857 220 444 Ft) alakulása alapján, a település a régió egyik legmagasabb lakosság arányú értékét képviseli. A népesség foglalkoztatottjainak száma, vagyis az aktivitási arány a Pest vármegyei viszonylatban átlagosnak mondható. Nagykovácsi lakossága foglalkoztatottsági szerkezetében a tercier szektor (foglalkoztatási szektor) dominál, a szellemi szabadfoglalkozásúak átlagosnál magasabb részaránya a jellemző. A helyben vállalkozók számát tekintve több a nem telephelyköteles vállalkozók (tanácsadó, szellemi szolgáltató stb.) száma.

Nagykovácsiban a helyben dolgozók aránya alacsony (20,6%), a Budapestre ingázók aránya igen magas, 79,4 %. A helyben és más településen foglalkoztatottak 60%-a 30 és 49 év közötti korcsoportba tartozik.

Az itt élők munkalehetőségei korlátozottak, Nagykovácsi lehetőségei a munkahelyteremtésben nagyrészt az intézményi és a szolgáltatási szektorra korlátozódik. A fejlesztési lehetőséget az idegenforgalomhoz, ill. a szabadidő eltöltéséhez kapcsolódó beruházások (hétvégi-, üdülő turizmus, szabadidős tevékenységek és az ezekhez kapcsolódó szolgáltatások) jelenthetik.

A munkaerő képzettségi színvonala magas, a helyben dolgozó lakosok 40%-a rendelkezik egyetemi vagy főiskolai oklevéllel. A nagyközségben létesülő vállalkozások száma is igen magas és számuk évről évre növekszik, 2012-ben 719 működő vállalkozást regisztráltak, ez a szám 2016-ra megduplázódott. 2020 és 2022 között egy lassabb ütemű növekedés figyelhető meg a vállalkozások számában.

Működő vállalkozások száma:		
2020	2021	2022
1506	1601	1616

A Covid19 járványt megelőzően két fő folyamat határozta meg a belföldi vándorlást. Az egyik a munkavállalási lehetőségek miatti lakóhelyváltogatás, a másik pedig a szuburbanizációs folyamat, melynek következtében gyakoribbá vált Budapestről a környező településekre, így Nagykovácsiba is a kiköltözés. A járvány a belföldi vándorlás folyamatán is nyomott hagyott. 2020-ban az első hullám idején új jelenséget tapasztalhattunk meg, ez az ideiglenes költözések intenzívebbé válása. 2021-ben ez a tendencia megfordult, az ideiglenesen elköltözők visszatértek korábbi lakhelyükre. A vándorlási különbözet utolsó közölt adata (2021) már növekvő mértéket mutatott. A táblázat adatai is alátámasztják a fentiekben leírtakat. Összességében elmondható, hogy Nagykovácsiba többen költöznek be, mint ahányan el, és a születések száma meghaladja a halálozások számát. Mindezek a tényezők pozitív irányba befolyásolják a lakosság szám változását.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2015	22,96
2016	22,11
2017	25,05
2018	29,15
2019	18,44
2020	13,20
2021	23,70

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	5,57
2016	1,32
2017	0,77
2018	3,25
2019	3,15
2020	3,20
2021	0,60

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékosan él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata törekszik arra, hogy folyamatosan érvényesítse az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet, a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben is érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletformálását is. Ennek eszközei a szabályozás, a támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Nagykovácsi családbarát település, melyre vonatkozóan az elmúlt évek munkájának konkrét visszaigazolásai:

- **Családbarát Önkormányzat Díj, Nagycsaládosok Országos Egyesülete (NOE) 2018.**

Az Egyesület szerint kiemelkedően fontos minden olyan program, szándék, intézkedés, amely a családok biztonságérzetét növeli annak érdekében, hogy merjenek gyermekeket vállalni;

- **Családbarát Hely (Családbarát Ország Nonprofit Közhasznú Kft.) 2020.**

A díjat olyan települések kapták, amelyek intézkedéseikkel, támogatásaikkal a családi közösségeket erősítik. „Akkor családbarát egy település, ha több generáció békés, egymást támogató együttélését teszi lehetővé. Egy olyan hely, ahol jó fiatalnak lenni, ahol jó gyermekvállalás előtt állni, ahol jó kisgyermekes szülőnek lenni, ahol jó idősnek lenni, és ahol jó ezeknek a generációknak egymást segítő módon jelen lenni.”

(Novák Katalin, család- és ifjúságügyekért felelős államtitkár, 2022. május 10. óta köztársasági elnök);

- A 2020 évi minősítés megújítása, illetve az új kritériumoknak megfelelésérnek eredményeként:

Családbarát Hely (Családbarát Magyarország Központ Nonprofit Közhasznú Kft.) 2022.

A minősítést két évente el kell végezni. A további megfelelés érdekében az alábbiakat érdemes beépíteni a Nagykovácsi Polgármesteri Hivatal (továbbiakban: hivatal) mindennapjaiba:

Gyes/Gyedről visszatérő, illetve új kollégák részére beilleszkedést segítő személyes támogatás biztosítása, szakmai felzárkózásának segítése;

Gyermekgondozási ápolási szabadságon lévők és/vagy nyugdíjba vonult munkavállalók meghívása munkahelyi eseményekre;

Családtudatosság kommunikációja a szervezetten belül és kívül;

Rendszeres (min. évente egyszer), dokumentált munkavállalói igényfelmérés és kiértékelés a családbarát intézkedésekkel kapcsolatban (ötletláda, kérdőív) kritériumhoz;

Családbarát intézkedésekkel kapcsolatban rendszeres (min. évente egyszer) munkavállalói elégedettség mérése és kiértékelése dokumentált módon kritériumhoz.

Célok

A Helvi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.
- A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot/kibővített Szociálpolitikai Kerekasztal és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegysége, hanem fontos szerepet tölt be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremti a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosít a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A jelenlegi gazdasági helyzet a rászorulókat súlyosabban érinti, így napjainkban létkérdés, hogy az önkormányzati támogatások érvényesülése megvalósulhasson.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások szabályozásáról szóló 22/2022. (XI. 22.) önkormányzati rendelete szerinti segélyezési formák:

- Fűtési támogatás állapítható meg annak a lakás- vagy háztulajdonosnak, akinél az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap 400%-át, egyedülálló személy esetében a 500%-át.
- Közüzemi díj támogatás állapítható meg annak a személynek, akinek a háztartásában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap 450%-át, egyedülálló személy esetében 500%-át.
- Ápolási támogatás a tartósan beteg, gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási támogatásra jogosult a hozzátartozó [Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pont]. Ápolási támogatás állapítható meg annak a személynek, aki 18. életévét betöltött tartósan beteg személy ápolását, gondozását végzi, és családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alapot, egyedül álló esetén annak 150%-át.
- Gyógyszerkiadások viseléséhez nyújtott támogatás adható, mely a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított pénzbeli hozzájárulás. Gyógyszerkiadások

viseléséhez nyújtott támogatás az egészségi állapot megőrzését jelentő szolgáltatások költségeihez való teljes vagy részbeni hozzájárulásként annak a Nagykovácsi állandó lakos személynek, aki közgyógyellátási igazolványra nem jogosult és aki

- a 70. életévét nem töltötte be és családjában az egy főre jutó havi jövedelem a szociális vetítési alap 300%-át,
- a 70. életévét nem töltötte be, egyedülálló és az egy főre jutó havi jövedelme a szociális vetítési alap 350%-át,
- a 70. életévét betöltötte és családjában az egy főre jutó havi jövedelem a szociális vetítési alap 450%-át
 - nem haladja meg.
- Természetben nyújtott települési támogatás igényelhető a víz- és csatornadíj fogyasztói árának kompenzációjára. Víz- és csatorna alapdíj kompenzációra az a Nagykovácsi állandó lakos jogosult, akinek családjában az egy főre eső jövedelem nem haladja meg: egyedül élő esetén a szociális vetítési alap 300%-át; családban élő esetén a szociális vetítési alap 250%-át.
- Köztemetés esetében az Szt. 48. § (3) b.) bekezdése szerinti megtérítési kötelezettség alól, részben vagy egészben, különös méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén mentesítheti az eltemettetésre köteles személyt.
- A létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatás nyújtható. Rendkívüli települési támogatás azoknak a személyeknek nyújtható, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni, vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások - így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások - vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak. Rendkívüli települési támogatás annak a személynek állapítható meg, akinek a családjában az egy főre jutó nettó jövedelem nem haladja meg
 - a szociális vetítési alap 300%-át, vagy
 - egyedül élő vagy gyermekét egyedül nevelő szülő esetében, vagy ha a családban magasabb összegű családi pótlékkal rendelkező személy él, vagy ha a családban 3 vagy több gyermeket nevelnek, a szociális vetítési alap 350%-át.
- Az elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulásként megállapított rendkívüli települési támogatás nyújtható maximum 150.000 Ft összegben annak, aki az elhunyt temettetéséről gondoskodott és a családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap 350%-át.
- Természetben nyújtott támogatásként háztartásonként 1-1 m³ tűzifa, valamint évente kétszer - a Húsvéti és a Karácsonyi ünnepi időszakban - Húsvéti csomagként legfeljebb 10.000 Ft értékű-, Karácsonyi csomagként legfeljebb 15.000 Ft értékű rendkívüli települési támogatás nyújtható.
- Az Nagykovácsi Nagyközség közigazgatási területén bejelentett állandó lakóhellyel rendelkező személy, aki a 65., 70., 75., 80., 85., 90., 95., 100 vagy 105. életévét betöltötte, rendkívüli települési támogatásra jogosult. A támogatás összege 65, 70 és 75 éves korban 5.000 Ft, 80 és 85 éves korban 10.000 Ft, 90 és 95 éves korban 15.000 Ft, 100 és 105 éves korban 20.000 Ft.
- Az újszülött gyermek születésével kapcsolatos költségek finanszírozása céljából rendkívüli települési támogatásként babakelengye támogatás állapítható meg egyszeri támogatásként a törvényes képviselő kérelmére, ha az újszülött első bejelentett lakóhelye Nagykovácsi Nagyközség közigazgatási területén található, és a családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem a szociális vetítési alap 500%-át nem haladja meg. A támogatás összege újszülött gyermekeként 60.000 Ft (lsd. 4.1.).

- Egyéni rászorultság alapján a gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított étkeztetés intézményi térítési díjának mértéke települési támogatásként legfeljebb 50%-kal csökkenthető, ha a térítési díj fizetésére kötelezett családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el
 - a szociális vetítési alap 250%-át,
 - egyedül élő vagy gyermekét egyedül nevelő szülő esetében, vagy ha a családban magasabb összegű családi pótlékkal rendelkező személy él, vagy ha a családban 3 vagy több gyermeket nevelnek, a a szociális vetítési alap 300%-át, és a teljes összegű személyi térítési díj megfizetése a család létfenntartását veszélyeztetné (lsd. 4.1.).
- Táborozási támogatás nyújtható települési támogatásként a rászoruló gyermekekre tekintettel azoknak a kérelmezőknek, akiknek a családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg
 - a szociális vetítési alap 300%-át,
 - egyedül élő vagy gyermekét egyedül nevelő szülő esetében, vagy ha a családban magasabb összegű családi pótlékkal rendelkező személy él, vagy ha a családban 3 vagy több gyermeket nevelnek, a szociális vetítési alap 350%-át. Rászoruló gyermekek táboroztatási támogatás összege: 15.000 Ft/gyermek/tábor (lsd. 4.1.).

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének a személyes gondoskodást nyújtó szociális alapellátásokról, azok igénybevételéről, valamint az ezekért fizetendő térítési díjakról szóló 12/2016. (V.30.) önkormányzati rendelete szerint az önkormányzat a személyes gondoskodást igénybevevők számára a következő szociális alapszolgáltatásokat biztosítja:

- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- családsegítés
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- támogató szolgáltatás
- nappali ellátás (idősek klubja)

Az önkormányzat a házi segítségnyújtást, a család- és gyermekjóléti szolgáltatást feladat-ellátási szerződés alapján a Budakörnyéki Önkormányzati Társulás által fenntartott Híd Szociális, Család és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ (továbbiakban: HÍD) intézményen keresztül biztosítja.

A HÍD térítésmentesen nyújtja a település lakóinak Budakeszín elérhető szolgáltatásait (jogi segítség, pszichológusi támogatás, mediáció a gondozott családoknak, családterápia, kommunikációs tréningek, nyugdíjasoknak programok).

Nagykovácsiban helyben nyújtott szolgáltatások: házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, családsegítés, készenléti ügyelet. A HÍD a családsegítők szervezése és tartása által 2021. és 2022. évben is tartott térítésmentes nyári napközi Erzsébet-tábort.

A szociális étkeztetésre jogosultak azok a Nagykovácsi területén állandó lakóhellyel rendelkező szociálisan rászorultak, akik önmaguk és eltartottaik részére napi egyszeri meleg étkezést nem képesek biztosítani, koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt. A korra való hivatkozással a 75 év felettiak részére biztosítható az ellátás. A 75. életév betöltését a rászoruló a személyazonosító igazolványa-, útlevele- vagy jogosítványa és a lakcímkártyája bemutatásával igazolja. A személyazonosság igazolására szolgáló okmányokról fénymásolatot kell készíteni. Egészségi állapota miatt rászorulóknak kell tekinteni azt a személyt, aki krónikus vagy akut megbetegedése miatt mozgásában olyan mértékben korlátozott, hogy önmaga ellátásáról nem tud gondoskodni. Fogyatékosága miatt rászorulóknak kell tekinteni azt a személyt, aki fogyatékosági támogatásban részesül. Pszichiátriai betegsége, valamint szenvedélybetegsége miatt rászorulóknak kell tekinteni azt a személyt, aki fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igényel, azonban önmaga ellátásáról nem tud gondoskodni. A pszichiátriai-, valamint szenvedélybetegséget szakorvosi véleménnyel kell igazolni. Hajléktalansága miatt rászorulóknak kell tekinteni azt a személyt, aki bejelentett lakóhellyel nem

rendelkezik. A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokért térítési díjat kell fizetni, az Szt.-ben, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993. (II. 17.) Korm. rendeletben foglaltak szerint.

Az önkormányzat Helyi Szociálpolitikai Kerekasztalt hozott létre, melynek feladata:

- a) szociálpolitikai, gyermekvédelmi, esélyegyenlőségi helyi koncepciók véleményezése,
- b) szolgáltatási típusok, formák, rendszerek értékelése, elemzése,
- c) a szolgáltatástervezési koncepció előkészítése, a benne foglalt feladatok megvalósulásának, végrehajtásának figyelemmel kísérése, módosítások javaslata,
- d) javaslatok tétele a képviselő-testület felé.

A Helyi Szociálpolitikai Kerekasztal a HEP előkészítése és felülvizsgálata során kiegészül tagokkal, így ellátja a HEP fórum szerepét.

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokról és térítési díjairól szóló 8/2015. (IV. 23.) önkormányzati rendelete szerint az önkormányzat az alábbi gyermekjóléti alapellátásokat biztosítja:

- gyermekjóléti szolgáltatás,
- gyermekek napközbeni ellátása bölcsőde működtetésével.

Az önkormányzat a gyermekjóléti szolgáltatást feladatellátási szerződés keretében látja el. Az önkormányzat a gyermekek napközbeni ellátására bölcsődét működtet. A bölcsőde alapellátásként ellátja a Gyvt.-ben, valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletben meghatározott feladatokat. A bölcsőde az alapellátáson túlmenően időszakos gyermekfelügyeletet működtet. Az intézmény biztosítja a fogyatékos gyermekek gondozását és nevelését a Gyvt. 42. § (2) bekezdése szerint. A bölcsődei alapellátás keretében a gondozásért és az étkezésért térítési díjat kell fizetni. A gondozás intézményi térítési díja 3.010 Ft/fő/nap. A bölcsődei gondozásáért fizetendő személyi térítési díj összegét a rendelet melléklete tartalmazza.

Az Országgyűlés elfogadta Magyarország biztonságát szolgáló egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslatot, mely Szt.-re vonatkozó módosításokat is tartalmaz, „az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege” kifejezés helyébe „a szociális vetítési alap” kifejezés került be. A jogszabály változás érinti a szociális tárgyú helyi rendeleteinket is.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.]. 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)

A HEP-ben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeként működik.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-re a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A Helyi Esélyegyenlőségi Program készítése során az alábbi stratégiákat, fejlesztési terveket, programokat, koncepciókat tekintettük át:

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a 32/2015. (III. 19.) számú határozatával fogadta el **Nagykovácsi Településfejlesztési Konceptióját**, melynek célja, hogy a lakosság és a településvezetés számára legyen olyan dokumentum, amely tartalmazza a Nagykovácsi fejlődését elősegítő célokat és hozzásegíti a nagyközség fejlesztéséért felelős képviselőket a megfelelő döntések meghozatalához.

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a 33/2015. (III. 19.) számú határozatával fogadta el **Nagykovácsi Integrált Településfejlesztési Stratégiáját**, melynek feladata, hogy olyan célokat és azok megvalósításához szükséges akciókat jelöljön ki, amelyek megalapozzák a település korszerű és harmonikus, a lakosság érdekeit szolgáló fejlődését.

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a 122/2020. (XII.11.) számú határozatával hagyta jóvá Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzatának **2020-2024. közötti évekre vonatkozó gazdasági programját**.

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a 117/2019. (XII.12.) számú határozatával hagyta jóvá a **Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiót**. Szolgáltató váltás miatt a koncepció felülvizsgálata 2023-ban szükséges.

A **Településképi Arculati Kézikönyvet** Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a 111/2017. (IX. 21.) határozatával fogadta el.

Az **Önkormányzat 2022. évi költségvetését** Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének 2/2022 (II.21.) önkormányzati rendelete szabályozza.

A **Takarékossági Program első ütemét** Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a 103/2022. (X. 20.) határozatával fogadta el.

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a 119/2022. (XI.21.) számú határozatával hagyta jóvá **Nagykovácsi Nagyközség Takarékosági Programjának második ütemét – Költségcsökkentő intézkedések**.

Részlet a Takarékosági programból:

„Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata

1. ellátja alapfeladatait - szociális alapellátások, egészségügyi alapellátások, óvodai nevelés, bölcsődei ellátás, gyermekétkeztetés, közművelődés, könyvtári ellátás;
2. megvédi az általa fenntartott intézményekben a munkahelyeket;
3. biztosítja a születési, az időskorúakat megillető és a rezszi támogatást, valamint az intézményekben dolgozók cafetéria juttatását.”
4. Költségvetési koncepciót fogad el.

Pályázatok

Megvalósult pályázatok

Pályázat megnevezése	Pályázat kódja	Pályázat tartalma
Vis maior: Kazal utcai árok és Erdő utca helyreállítása	EBR42 486907	Az intenzív csapadék károkat okozott az Erdő utca útburkolatában és a Kazal utcai árokban.
Vis maior: a Szeles utcai vízvezető (befogadó) helyreállítása	EBR42 542131	A sorozatosan, nagy mennyiségben lezúduló víz a Szeles utcai vízvezető (befogadó) partfalát minden oldalon alámosta, az több helyen leszakadt és bemosódott, ezért a Szeles utcai vízvezető (befogadó) helyreállítása megvalósult.
Felszíni csapadékvíz-elvezetési létesítmények fejlesztése - Erdő utca, Kossuth Lajos utca, Száva utca	PM_CSAPVÍZGAZ D_2018/7	Felszíni csapadékvíz-elvezetés megoldása a Kossuth Lajos utcának a Tisza István tér és Ady Endre utca közötti szakaszán, a Száva utcai elvezetés felújításával, valamint az Erdő utca csapadékvíz-elvezetésének a megoldása.
A Lenvirág Bölcsőde két csoportszobával történő bővítése Nagykovácsiban	PM_BOLCSODEF EJLESZTES_2018/11	A jelentős igények kielégítése érdekében a 24 gyermeket ellátó Lenvirág Bölcsődét további 24 férőhellyel bővült.
Egyedi támogatás járdaépítésre	EBR42 545691 (JOTI II: csomag)	Járda épült az Ady Endre utca Greszl Ferenc és Vértes utca közötti szakaszán, a Pók utcában, valamint a Szeles utcában a Kaszáló utca és a Virágos sétány között, ahol egyben teljes felületű útfelújítás is megvalósult.
Önkormányzati fejlesztések 2021	EBR42 520217	Az Erdő utcai járda Kolozsvár tér és Park utca közötti szakaszának felújítása.
Széchenyi 2020 program keretében „Kulturális intézmények a köznevelés eredményességéért”	VEKOP-7.3.4-17	A projekt megvalósításával hozzájárul a nevelési-oktatási intézmények tanulóinak tanórán kívüli és az óvodás gyermekek óvodai foglalkozáson kívüli kompetenciafejlesztéséhez, ismeret- és tudásgyarapításához, a nem formális és informális tanulási formák alkalmazásához, továbbá a köznevelés hatékony támogatása érdekében a kulturális szolgáltatások, tevékenységek és programkínálatának fejlesztéséhez.

Folyamatban lévő kivitelezések

Pályázat megnevezése: Nagykovácsi Zsíroshegyalja településrész – Nagykovácsi „C” vízgyűjtő terület – csapadékvízvezetési gerinchálózatának megvalósítása I. ütem

Pályázat kódja: TOP_PLUSZ-1.2.1-21-PT1-2022-00067

Pályázat tartalma: Kékinfrastruktúra fejlesztése a Zsíroshegyalja településrész vízvezetési problémáinak megoldására.

A projektzárás tervezett időpontja 2024.08.30

Pályázat megnevezése: Belterületi utak építése - Vértes utca

Pályázat kódja: TOP_PLUSZ-1.2.3-21-PT1-2022-00011

Pályázat tartalma: Útépítés és járdaépítés a Vértes utcában

A projektzárás tervezett időpontja: 2024.06.30

Pályázat megnevezése: Épületenergetikai fejlesztések Nagykovácsiban

Pályázat kódja: TOP_PLUSZ-2.1.1.-21-PT1-2022-00042

Pályázat tartalma: Energiahatékonysági fejlesztések az Öregiskola, a Faluház és az '56-os emlékszoba épületeiben

A projektzárás tervezett időpontja: 2024.05.15.

Pályázat megnevezése: Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése

Pályázat kódja: TOP_PLUSZ-3.3.2-21-PT1-2022-00009

Pályázat tartalma: Gyermekorvosi rendelő kialakítására a Kaszáló utca 12-14. szám alatti ingatlanon, amely végleges megoldást nyújthat a gyermekorvosi és a védői ellátásra

A projektzárás tervezett időpontja: 2024.10.30.

Projekttervek (Tartalmaznak már benyújtott kérelemmel rendelkező projektterveket is, amelyek elutasításra kerültek, de fontosságuk miatt a jövőben is tervezzük ismétlésüket.)

1. Nagykovácsi Kispatak Óvoda tagintézményeinek és a Lenvirág Bölcsőde fejlesztése
Pályázat tartalma: Pályázat tartalma: Nagykovácsi Kispatak Óvoda három intézményének udvarfelújítása, eszközbeszerzés, a Kaszáló utcai intézmény energetikai korszerűsítése, valamint a Lenvirág Bölcsőde és Védőnői Szolgálat udvarára játszóeszközök beszerzése és telepítése

2. Úthálózati fejlesztések 2022

Pályázat tartalma: a községben meglévő utak állapotának javítására és a még nem burkolt utak kiépítése

3. Záportározó kialakítása

Pályázat tartalma: az átfolyásos rendszerű, szárazmedrű záportározó ideiglenes vízvisszatartó hatásával a hirtelen jelentkező villámárvizek során, a víz levonulási idejét megnyújtva semlegesíthetné a villámárvizeket, és növelhetné a II. kerületi lakóingatlanokat veszélyeztető elöntéssel szembeni védelmet

4. A tűzoltó egyesület eszközparkjának fenntartása, fejlesztése, az új tűzoltó gépjármű üzemben tartása

Pályázat tartalma: Nagykovácsi zsákfalú jellege indokoltá teszi azt, hogy a helyi Széchenyi Ödön Önkéntes Tűzoltó Polgárőr Mentési és Természetvédelmi Egyesület gépjárműparkja megfelelő legyen arra, hogy a településen és szűk környékén rövid kitérési idővel el tudja látni a tűzvédelmi feladatokat

5. Okos zebra elhelyezése
Pályázat tartalma: A főutcán az általános iskolánál meglévő, illetve létesítendő új gyalogátkelőhelyek "okos zebrává" alakítása.
6. Polgármesteri Hivatal felújítása/építése,
7. Kossuth Lajos utca 1. szám alatti raktárépület fejlesztése, felújítása, bővítése településüzemeltetési iroda, üzemépület hasznosítására
8. Kossuth Lajos utca 45. szám alatti ingatlan átépítése
Pályázat tartalma: Önkormányzati tulajdonú ingatlan leromlott állapotú - bontásra ítélt - lakóházzal. A hasznosítása turisztikai, vagy intézményi funkcióval kívánatos lenne. (Mária Út Zarándokszállás és Mária Út regionális központ kialakítása)
9. Települések megközelítését biztosító utak fejlesztése
Pályázat tartalma: Nagykovácsi bekötőút belterületi szakaszán az Ady Endre utcai csomópontban, illetve a külterületen az ún. Rácski kanyarban - körforgalom létesítése.
10. Történeti emlékpark kialakítása a már felújított Kálvária kápolna környezetének rendbetételével (Nagykovácsi, Halom utca)
11. Nagykovácsi Katolikus templom külső és belső felújítása (Nagykovácsi, Kossuth Lajos utca 113.)
12. Településen belüli közösségi közlekedés fejlesztése
Pályázat tartalma: Munkába és iskolába jutás feltételeinek javítása, környezetvédelem. Helyi buszjárat létesítése, üzemeltetése. Elektromos járművek beszerzése a Kossuth L. u. 1 épület tetőfelületén napelemek telepítésével
13. Békás-tó rekultivációja
Pályázat tartalma: Az Ördögárok patak forrásának közelében lévő, természetvédelmi területen fekvő, vizes élőhely revitalizációja, turisztikai fejlesztése

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Budakörnyéki Önkormányzati Társulás (BÖT)

A 2013. évi jogszabályi változásoknak köszönhetően, az Mötv. által biztosított önrendelkezési társulási jogával élve 2013. május 31-én Biatorbágy, Budajenő, Budakeszi, Herceghalom, Nagykovácsi, Páty, Perbál, Remeteszőlős és Tök települések önkormányzatai létrehozták a Budakörnyéki Önkormányzati Társulást, mint jogi személyiséggel rendelkező szervezetet. Jelenleg 12 település szövetsége alkotja a társulást. Székhelye Budakeszi városa, elnöke Budakeszi polgármestere. A településeken élő lakosság nyugodt életének, jó közérzetének alapvető feltétele a közrend és a közbiztonság, valamint a köztisztaság megfelelő állapota. A települések közterületei a legfontosabb olyan közösségi életterek, melyeknek nyugalma, rendezettsége, rendeltetésszerű működése, illetve használata alapvetően meghatározza a lakosság közérzetét, közállapotról vallott nézetét és egy adott település élhetőségének megítélését. A jó települési közbiztonság vonzza a gazdasági, pénzügyi befektetőket és a tőkeerős vállalkozásokat, ami hosszú távon a település gazdasági növekedéséhez vezet. Felismerve ezt a tényt, a szervezet 5 társult tagönkormányzata megalapította a **Budakörnyéki Közterület-felügyeletet**, mely egyben a települések társulások együttműködésének országosan is egyedi formája volt. A szervezet 2014. július 1-től működik és jelenleg 6 településen (Biatorbágy, Budajenő, Budakeszi, Herceghalom, Nagykovácsi, Perbál) látja el feladatát. Legfontosabb feladata illetékességi területén a hatályos jogszabályok betartatása, a szabálysértések megelőzése, megszakítása és az önkormányzati vagyoni védelme. Befejezett szabálysértés esetén feladata a helyszíni bírság kivetése, vagy eljárás kezdeményezése. A Budakörnyéki Közterület-felügyelet feladatainak ellátása során együttműködik a rendőrséggel, a hivatásos katasztrófavédelmi szervvel, a Nemzeti Adó- és Vámhivatallal, az egyéb állami ellenőrző

és önkormányzati szervezetekkel, egyesületekkel, így különösen a helyi polgárőr szervezetekkel. A közterület-felügyelet működésével biztosíthatóvá válik az illetékességi területén lévő településeken a folyamatos hatósági jelenlét, délután, éjszaka, hétvégén, valamint ünnepnapokon is. Nagykovácsi területén jelenleg 2 fő teljes státuszban foglalkoztatott közterület-felügyelő végzi munkáját.

Pilisi Medence Önkormányzatainak Területfejlesztési Társulása Egyesület (Pilisi KÖTET)

A társulás célja az önkormányzati feladat- és hatáskörök, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatásköreinek hatékonyabb, célszerűbb közös ellátása, a közös területfejlesztési célok kidolgozása és megvalósítása.

A társulás által ellátott feladat- és hatáskörök:

- Közös területfejlesztési célok kidolgozása és megvalósítása;
- Az infrastrukturális hálózatok fejlesztésének, az idegenforgalmi és turisztikai fejlesztéseknek, az oktatási és kulturális, egészségügyi és sportkapcsolatok fejlesztésének, a környezetvédelmi, tájvédelmi szempontok érvényesítésének kiemelt területeként való kezelése;
- Az önkormányzatok közötti információs rendszer, véleménycsere kialakítása;
- A nem önkormányzati szervek bekapcsolásának koordinálása, elősegítése a közös célkitűzések megvalósítása érdekében.

Fővárosi Agglomeráció Önkormányzati Társulás (FAÖT)

2011. június 15-én alakult 17, a fővároshoz közvetlenül kapcsolódó település részvételével. A társulás alapvető célja az érintett települések közös fellépése az agglomerációs települések érdekében. A legfontosabb feladat a közös érdekérvényesítés, érdekvédelem, a közös gondolkodás, és a tapasztalatcsere a problémás területekkel kapcsolatban. A FAÖT tagjainak szándéka, hogy gazdasági érdekeiket, fejlesztési lehetőségeiket ne csak egyénileg érvényesítsék, hanem tevékenységüket a lehető legszorosabb módon hangolják össze. Ezáltal megnő az egyes települések érdekérvényesítési képessége is. Mai felgyorsult világunkban számos negatív hatás éri környezetünket (pl. károsanyag-kibocsátás, hulladékmennyiség ugrásszerű növekedése), ezért a környezet- és természetvédelem kérdése prioritásként kezelendő.

A FAÖT tagtelepülései sajátos helyzetben vannak közbiztonsági szempontból a főváros közelsége miatt. E sajátos helyzet bizonyos speciális, kizárólag az agglomerációban jelentkező problémákat indukál:

- Az elkövetett bűncselekmények-szabálysértések száma a fővárostól mért távolság növekedésével arányosan csökken, így a fővároshoz közvetlenül kapcsolódó települések fokozottabb veszélynek vannak kitéve közbiztonsági szempontból;
- A fővárosban bűnöző elemek számos esetben nem az elkövetés helyszínét választják lakóhelyül, hanem a külterületeket vagy a környező településeket;
- A főváros vonzáskörzetéből rengetegen járnak Budapestre dolgozni amellet, hogy lakóhelyük a vonzáskörzetben van.

A társulás tagjai elő kívánják segíteni az egyes településeken működő polgárőrségek, közterület-felügyelet és mezőri szolgálatok megerősítését, a köztük való hatékony kapcsolattartást és együttműködést.

A területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 10. § (1) bekezdése értelmében cél a társult települések összehangolt fejlesztése, közös területfejlesztési programok kialakítása és a fejlesztések megvalósítása, valamint a pályázatok figyelése, pályázatok benyújtása, források megszerzésére.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a KSH és Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TeiR) (<https://www.teir.hu>) adatbázisból, valamint az

intézményi és hivatali nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011. évi népszámlálás már meglévő adataiból indultunk ki. A két év múlva esedékes felülvizsgálat során a 2022-es népszámlálási adatok ismeretében végezzük el az Intézkedési terv módosításait.

Adathiányos táblák:

Az indikátor táblázatban 2020. évi rovatig szerepelnek adatok, melyet kiegészítettünk, ahol rendelkezésre állnak 2021., 2022. évi önkormányzati vagy intézményi számokkal, illetve a TeiR adatbázisban rendelkezésre álló adatokkal.

Az adatnyerésre az alábbi adatbázisok álltak rendelkezésre:

- KSH — adatbázis
- KSH — népszámlálási adatok 2011.
- TeiR — Szociális Ágazati Információs Rendszer
- TeiR — Települési adatgyűjtő
- Önkormányzat helyi adatbázisa
- Önkormányzati társulások beszámolói
- Civil és egyéb szervezetek és intézmények adatszolgáltatása

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások

A TeiR rendszerben adatok csak 2017-től állnak rendelkezésre, az önkormányzat nem rendelkezik a hiányzó adatokkal, ezért a táblázat részben hiányosan került kitöltésre.

3.6.1. számú táblázat - Egészségügyi ellátás

A TeiR rendszerben adatok csak részben állnak rendelkezésre, az önkormányzat nem rendelkezik a hiányzó adatokkal, ezért a táblázat részben hiányosan került kitöltésre. Minden évben külön volt a háziorvosi ellátási szolgáltatások felnőttek és gyermekek részére.

3.6.2. számú táblázat - Népkonyha

Nem releváns.

4.1.4. számú táblázat - Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

A TeiR rendszerben adatok csak részben állnak rendelkezésre, az önkormányzat nem rendelkezik a hiányzó adatokkal, ezért a táblázat részben hiányosan került kitöltésre.

4.3.2. számú táblázat - Gyermekorvosi ellátás

Minden évben külön volt a háziorvosi ellátási szolgáltatások felnőttek és gyermekek részére is.

4.3.3. b) és 5.2.2. b) számú táblázatok - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

A TeiR rendszerben adatok csak részben állnak rendelkezésre, az önkormányzat nem rendelkezik a hiányzó adatokkal, ezért a táblázat részben hiányosan került kitöltésre

4.4.a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Nagykovácsiban nincs középszintű oktatás, ezért nincs a táblázat kitöltve

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

A TeiR rendszerben adatok csak részben állnak rendelkezésre, az önkormányzat nem rendelkezik a hiányzó adatokkal. ezért a táblázat részben hiányosan került kitöltésre.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

A TeirR rendszerben adatok csak részben állnak rendelkezésre, az önkormányzat nem rendelkezik a hiányzó adatokkal, ezért a táblázat részben hiányosan került kitöltésre

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma

Adatok nem állnak rendelkezésre.

Táblázatok adattartalma a szöveges részekben kerültek kifejtésre.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Az országos statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

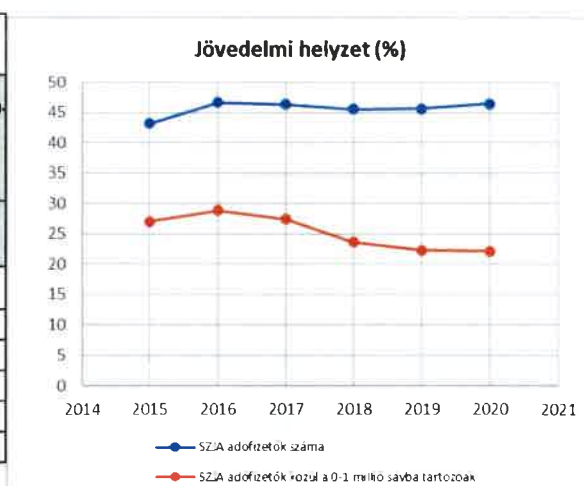
Nem áll rendelkezésünkre arra vonatkozóan adat, hogy Nagykovácsiban hány fő vallja magát roma nemzetiséghez tartozónak. A településen roma nemzetiségi önkormányzat nem működik, mindössze néhány roma származású családról van tudomásunk, akiknek életkörülménye rendezett, nem élnek mélyszegénységben.

Településünkre nem jellemző a mélyszegénység, a nehezebb anyagi körülmények közé kerülő családok részére az önkormányzat szociális rendeletén keresztül széleskörű támogatási rendszer biztosított. A hátrányos helyzetűek, inaktív munkaerő-piacra történő visszakerülése érdekében az önkormányzat intézményei közfoglalkoztatással segíthetik a munkavégzéshez kapcsolt, munkajövedelemmel járó foglalkoztatást.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2015	43,13	27,07
2016	46,63	28,86
2017	46,28	27,46
2018	45,55	23,61
2019	45,61	22,25
2020	46,40	22,10

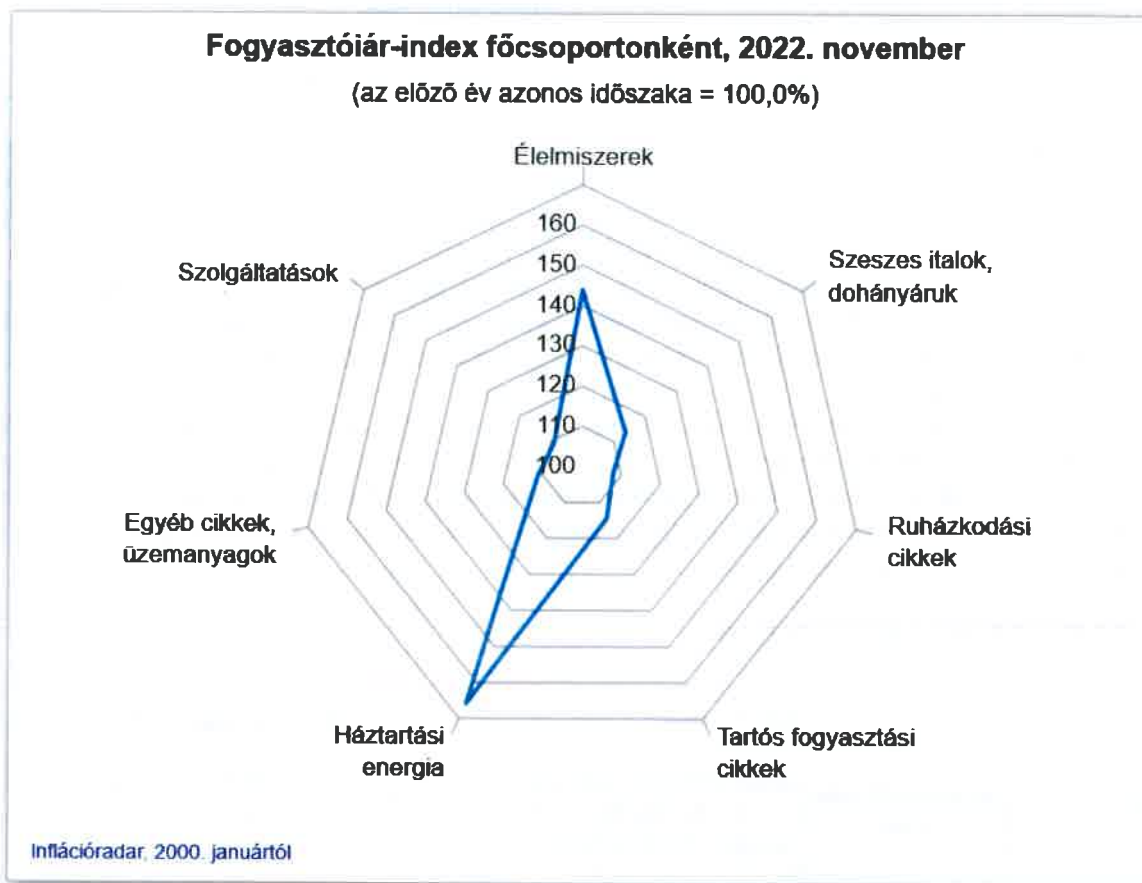
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább. Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Nagykovácsi alacsony adóerő-képességét figyelembe véve az állami támogatás a szociális területen biztosított, helyi viszonylatban a szociálisan rászoruló családok száma alacsony, esetükben az anyagi veszélyeztetettség nem áll fent, köszönhetően az önkormányzati rendeleti támogatási rendszernek.

Azonban a Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint 2022. novemberben a fogyasztói árak átlagosan 22,5%-kal meghaladták az egy évvel korábbit. Az elmúlt egy évben a háztartási energia és az élelmiszerek ára emelkedett a leginkább.

Az élelmiszerek ára 43,8%-kal emelkedett. A háztartási energia 65,9%-kal drágult. Ezen belül a vezetékes gáz ára 124,3, a tűzifáé 60,1, a palackos gázé 52,1, az elektromos energiáé 28,3%-kal nőtt. A tartós fogyasztási cikkekért 14,4. A szolgáltatások díja 9,0%-kal emelkedett. A rendkívüli inflációs hatás családok elszegényedését vonhatja maga után. A megnövekedett üzemanyagárak nem csak a szociálisan nehéz helyzetbe élők közigazgatási, egészségügyi, szociális, és közösségi szolgáltatáshoz való hozzáférését nehezíthetik meg.

Forrás: <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/far/far2211.html>

2022. november hónapban a helyi szociális rendeletünk felülvizsgálatát a Covid világjárvány okozta egészségügyi, majd ezt követő háborús veszélyhelyzet, valamint az ezek következtében kialakuló gazdasági és energiaválság miatt nehéz anyagi helyzetbe kerülő személyek, családok megsegítése indokolta. Rendeletmódosítással a pénzbeli és természetbeni támogatások hozzáféréseinek lehetőségét bővítette az önkormányzat, egyrészt emelte a támogatási összeget, másrészt változtatta a jövedelem sávokat.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

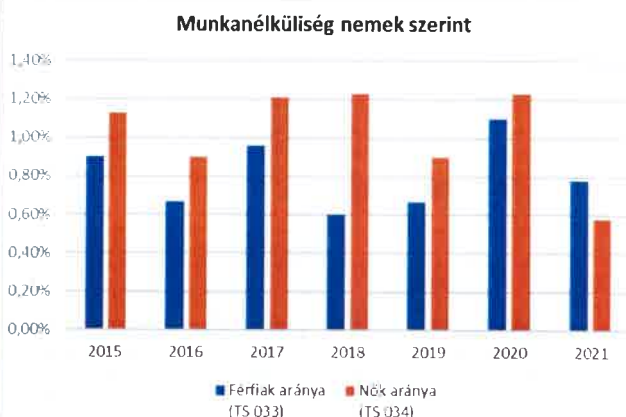
A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzatnak a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvényben (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A KSH 2022. novemberi országos adata szerint a 15-74 éves foglalkoztatottak átlagos létszáma 4.706.000 fő volt, 29 ezerrel több, mint az előző évben, ezt a pozitív statisztikát tükrözik a Nagykövácsi adatok is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2015	0,90%	1,13%	1,02%
2016	0,67%	0,90%	0,79%
2017	0,96%	1,21%	1,09%
2018	0,60%	1,23%	0,92%
2019	0,67%	0,90%	0,79%
2020	1,10%	1,23%	1,17%
2021	0,78%	0,58%	0,68%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

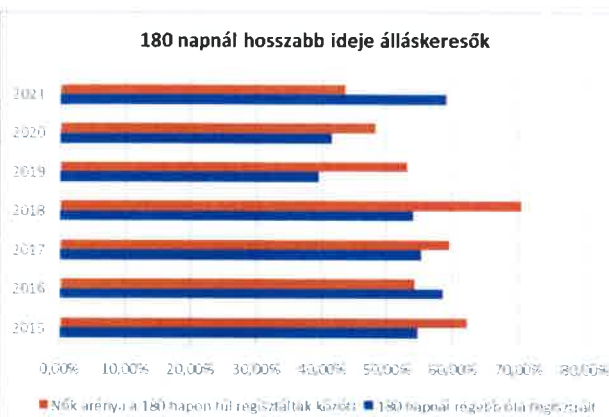

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
		Fő összesen	53	41	58	50	43	65
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	3,00	3,00	0,00	0,00	0,00	1,00
	%	1,89%	7,32%	5,17%	0,00%	0,00%	0,00%	2,56%
21-25 év (TS 038)	Fő	n.a.	3,00	5,00	3,00	1,00	5,00	0,00
	%	-	7,32%	8,62%	6,00%	2,33%	7,69%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	4,00	1,00	3,00	2,00	4,00	5,00	2,00
	%	7,55%	2,44%	5,17%	4,00%	9,30%	7,69%	5,13%
31-35 év (TS 040)	Fő	2,00	1,00	6,00	6,00	6,00	8,00	2,00
	%	3,77%	2,44%	10,34%	12,00%	13,95%	12,31%	5,13%
36-40 év (TS 041)	Fő	7,00	4,00	3,00	4,00	3,00	4,00	5,00
	%	13,21%	9,76%	5,17%	8,00%	6,98%	6,15%	12,82%
41-45 év (TS 042)	Fő	10,00	9,00	11,00	8,00	7,00	9,00	5,00
	%	18,87%	21,95%	18,97%	16,00%	16,28%	13,85%	12,82%
46-50 év (TS 043)	Fő	5,00	6,00	4,00	7,00	5,00	12,00	7,00
	%	9,43%	14,63%	6,90%	14,00%	11,63%	18,46%	17,95%
51-55 év (TS 044)	Fő	4,00	1,00	4,00	1,00	6,00	1,00	0,00
	%	7,55%	2,44%	6,90%	2,00%	13,95%	1,54%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	12,00	7,00	8,00	3,00	2,00	9,00	4,00
	%	22,64%	17,07%	13,79%	6,00%	4,65%	13,85%	10,26%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	8,00	6,00	11,00	16,00	9,00	12,00	13,00
	%	15,09%	14,63%	18,97%	32,00%	20,93%	18,46%	33,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	54,72%	62,07%
2016	58,54%	54,17%
2017	55,17%	59,38%
2018	54,00%	70,37%
2019	39,53%	52,94%
2020	41,54%	48,15%
2021	58,97%	43,48%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Nagykovácsi Pest megye Budakeszi járás	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év	2021. év	2022. 01. 09. hó
Mindösszesen	4	11	14	16	6	4	3	1	1	1
Közfoglalkoztatási mutató	0,09%	0,24%	0,30%	0,32%	0,13%	0,07%	0,05%	0,02%	0,02%	0,02%
Ellátásban nem részesülő álláskeresők száma zárónapon	43	33	23	29	32	29	21	36	23	15
Álláskeresési ellátásban részesülő álláskeresők száma zárónapon	19	22	22	19	21	26	24	29	24	17
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő álláskeresők száma zárónapon	8	3	4	6	4	4	2	2	1	0
Regisztrált álláskeresők száma zárónapon	70	57	50	54	56	59	47	67	48	33
-- Ebből tartós álláskereső	9	7	10	18	16	21	13	12	13	12
Nyilvántartott álláskeresők relatív mutatója	1,53%	1,23%	1,06%	1,11%	1,14%	1,16%	0,91%	1,27%	0,89%	0,59%
Munkavállalási korú (15-64 éves) népesség száma	4 589	4 631	4 726	4 833	4 914	5 041	5 165	5 256	5 347	5 509

Forrás: <https://kozfoglalkoztatasi.kormany.hu/a-kozfoglalkoztatasi-adatai-terkepen>

*Információk:

* A közfoglalkoztatásban részt vevők átlagos állományi létszáma: az adott hónapban közfoglalkoztatásban részt vevők napi létszámainak egyszerű számtani átlaga. A statisztika által megfigyelt hónap a tárgyhót megelőző hó 21.napjától tárgyhó 20.napjáig tart.

* Az átlagolást a tényleges létszám alapján kell elvégezni, vagyis minden személyt – a munkaidő hosszától függetlenül – egy-egy egész főnek kell tekinteni.

* A 2015. január 1-jétől a tárgyhónapra vonatkozó adatok a következő hónap 20-ai zárónapján kerülnek számbavételre.

* A közfoglalkoztatottak lakóhelyük települése alapján kerültek besorolásra (járásokba, ill. megyékbe).

A településen a Pénzügyminisztérium (2022. január 1.) adata szerint a regisztrált munkanélküliek száma 33 fő volt, álláskeresési ellátásra 18 fő volt jogosult. 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek száma 12 fő volt. Az inaktív emberek között nagyobb arányban fordulnak elő egyetemi és főiskolai végzettséggel rendelkezők.

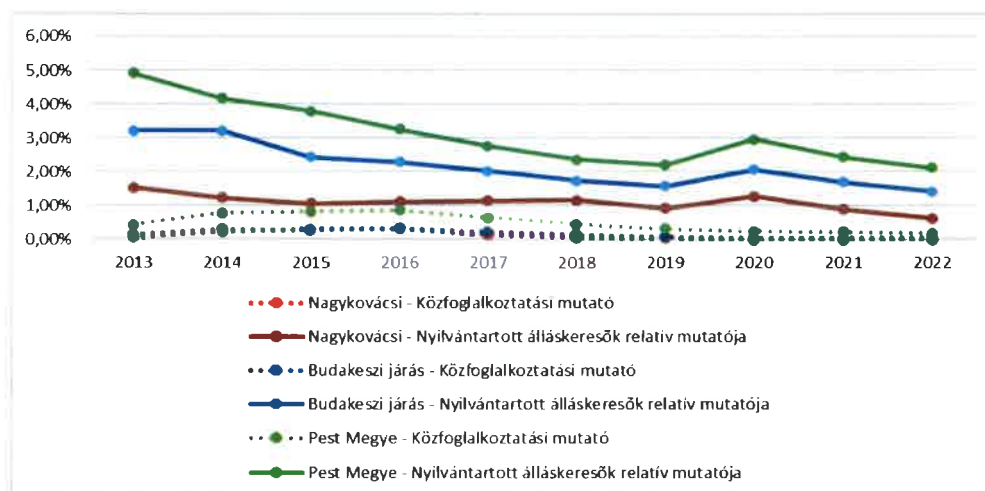
Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 21-25 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	53	0	0,00%	3	5,66%	50	94,34%
2016	41	0	0,00%	1	2,44%	40	97,56%
2017	58	1	1,72%	3	5,17%	54	93,10%
2018	50	0	0,00%	3	6,00%	47	94,00%
2019	43	0	0,00%	3	6,98%	40	93,02%
2020	65	2	3,08%	3	4,62%	60	92,31%
2021	39	0	0,00%	2	5,13%	37	94,87%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: <https://kozfoglalkoztatasi.kormany.hu/a-kozfoglalkoztatasi-adatai-terkepen>

Régiós viszonylatban Nagykovácsban alacsony a munkanélküliek száma, azon belül pedig a magasabb végzettségűek aránya a jelentősebb. Tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadálya a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémákra vezethető vissza.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2015	18	14
2016	1	16
2017	9	6
2018	6	4
2019	9	3
2020	86	1
2021	5	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. 2012 júliusától a közterületen dolgozók szakmai irányításával a Nagykovácsi Településüzemeltetési Kft. foglalkozott. Nagykovácsi Polgármesteri Hivatalában 2017-ben 1 fő kulturális közfoglalkoztatott látott el adminisztratív feladatokat. Jelenleg nincs ilyen meghirdetett program. Korábban további 5 fő került foglalkoztatásra pályázati beruházások kapcsán, illetve a már intézményi keretek között működő NATÜ létszámának bővítése révén, valamint 2015-től az Öregiskola Községi Ház és Könyvtárban.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Helyben foglalkoztatás korlátozott, főként az önkormányzati intézmények biztosítják, mindemellett kevesen élnek a lehetőséggel, nehéz betölteni az üres álláshelyeket.

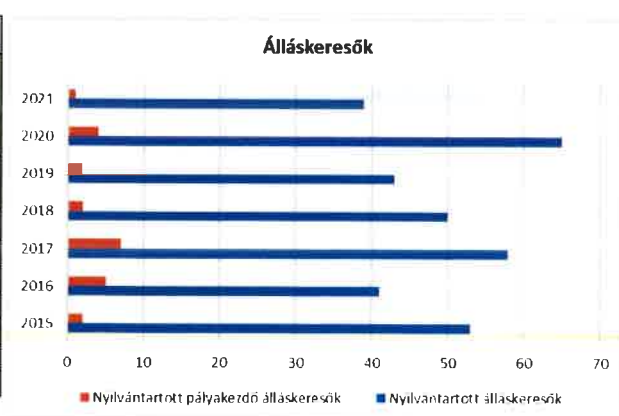
Mobilitási feltételek: közösségi közlekedés kielégítő Budapestre, mégis sokan saját gépkocsival közlekednek, elsősorban kényelmi okokból. A növekvő üzemanyagárak és parkolási nehézségek miatt ez a tendencia várhatóan változni fog, de szükséges lenne az ehhez kapcsolódó helyi feltételrendszer javítására. (P+R parkolás lehetőségeinek bővítése, Telekocsi megújítása, nagyobb és ideálisabb járatsűrűség).

Potenciális munkalehetőségeket teremthet a helyi kis- és középvállalkozások erősödése, illetve az egyes nagyobb magántulajdonú létesítmények üzemeltetése pl. Linum udvar, Teleki-Tisza- kastély.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma
	Fő	Fő
2015	53	2
2016	41	5
2017	58	7
2018	50	2
2019	43	2
2020	65	4
2021	39	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

A pályakezdő kollégákat szakmai és felsőfokú továbbképzési lehetőséggel, tanulmányi szerződés megkötésével támogatják az intézmények.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A foglalkoztatási lehetőségeket az önkormányzat kommunikációs csatornáin keresztül közzé teszi (honlap, facebook, helyi újság).

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A 3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció témakörnél a megvalósult közfoglalkoztatási lehetőségek kifejtésre kerültek. Az intézményeknél, különösen a szakképzettséget nem igénylő munkaköröknél (pl. konyhai kisegítő, közterület karbantartó) jelentős a fluktuáció, amelynek eredményeként rendszeres a munkaerő keresés és felvétel.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nem jellemző.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Eseti segítségnyújtás és internethozzáférés vehető igénybe az Öregiskola Községi Ház és Könyvtárban. A községben több helyen, közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás érhető el.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskereső ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	53	1,11%	20	37,74%
2016	41	0,84%	10	24,39%
2017	58	1,16%	23	39,66%
2018	50	0,97%	24	48,00%
2019	43	0,83%	18	41,86%
2020	65	1,15%	31	47,69%
2021	39	0,68%	19	48,72%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	5	9,43%	0	0,00%	25	47,17%
2016	5	12,20%	0	0,00%	15	36,59%
2017	4	6,90%	3	5,19%	27	46,55%
2018	4	8,00%	2	4,24%	28	56,00%
2019	2	4,65%	2	5,02%	20	46,51%
2020	3	4,62%	2	2,69%	34	52,31%
2021	0	0,00%	1	3,15%	19	48,72%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2015	0
2016	0
2017	3
2018	2
2019	1
2020	3
2021	3

Forrás: TeIR, KSH

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott támogatás.

Erre az ellátási formára vonatkozó fontosabb jogszabályok:

- Szt.

- a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Pr.)
Az aktív korúak ellátása két jogcímen vehető igénybe. Egészségkárosodott személy és 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevelő olyan szülő részére, aki a gyermek napközbeni elhelyezését nem tudja másképp biztosítani. Az aktív korúak ellátásán belül egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás állapítható meg, illetve álláskereső kérelmezők esetén az aktív korúak ellátásán belül foglalkoztatást helyettesítő támogatás állapítható meg.

A Pest Vármegyei Kormányhivatal Budakeszi Járási Hivatala aktív korúak ellátására való jogosultságot állapíthat meg annak az aktív korú (18. életévét betöltött, de a rá irányadó nyugdíjkorhatárt be nem töltött) személynek,

- aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket,
- aki vakok személyi járadékában részesül,
- aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)-c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy],
- akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresési járadék, álláskeresési segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresési támogatás) folyósítási időtartama lejárt,
- akinek esetében az álláskeresési támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően a

- foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ft.) alapján álláskeresési támogatásra nem szerez jogosultságot,
- f) aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött,
- g) akinek esetében az ápolási díj, a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) szerinti gyermekgondozási támogatás, a rendszeres szociális járadék, bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

Az aktív korúak ellátása tekintetében nem minősül keresőtevékenységnek, ha a kérelmező, illetve a jogosult közfoglalkoztatásban, egyszerűsített foglalkoztatásban vesz részt vagy az adórendszeren kívüli keresettel járó foglalkoztatás keretén belül háztartási alkalmazotti státuszban végez tevékenységet (háztartási munkát végez).

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összege a szociális vetítési alap 80 %-a (22.800 Ft). Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (EGYT) havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete, legmagasabb összege 2022-ben 48.795,- Ft. Amennyiben az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult családja tagjának foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságot állapítottak meg, akkor az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás összege nem haladhatja meg a nettó közfoglalkoztatási bér 90%-ának és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás összegének különbözetét, ebben az esetben a legmagasabb összeg 25.995,- Ft. Az egyedülálló egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult esetén a támogatás összege 2022.01.01-től: 27.075 Ft. Az aktív korúak ellátására egy családban egyidejűleg csak egy személy jogosult, kivéve, ha az egyik személy a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, (FHT) míg a másik személy az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (EGYT) feltételeinek felel meg.

A járási hivatal

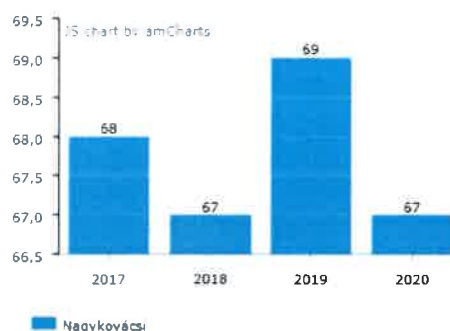
- időskorúak járadékát,
- foglalkoztatást helyettesítő támogatást,
- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást, (korábban rendszeres szociális segély),
- közgyógyellátást,
- ápolási díjat:
- súlyosan fogyatékos személy, valamint a 18 év alatti tartósan beteg gyermek után alap összegű ápolási díjat,
- a súlyosan fogyatékos személy fokozott ápolási igénye esetén járó emelt összegű ápolási díjat, valamint
- kiemelt ápolási díjat állapít meg.

Természetbeni szociális ellátásként a járási hivatal:

- alanyi közgyógyellátást, normatív közgyógyellátást, és
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot állapít meg.

Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők (alanyi és normatív alapon kiadott) (fő)

Központi Statisztikai Hivatal (KSH)
(c) 2022 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEJR-rei.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2015	2640	13	5	19,20%	74,05%	93,83%
2016	2679	39	15	18,96%	82,42%	96,12%
2017	2724	45	17	18,76%	89,90%	99,19%
2018	2777	53	19	18,69%	90,06%	99,21%
2019	2813	36	13	18,45%	90,83%	99,75%
2020	2880	68	24	18,06%	98,53%	100,00%
2021	2899	21	7	17,90%	98,99%	100,00%

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A táblázatban foglalt adatok jól mutatják, hogy Nagykovácsiban élénk lakóépület építkezés folyik, a lakásállomány folyamatosan növekszik. Az új lakóházak többsége 2 szobásnál nagyobb, így az 1-2 szobás lakások aránya folyamatosan csökken. A településen a közüzemi infrastruktúra ellátottság teljesen kiépült.

a) bérlakás-állomány

Önkormányzatunk összesen 2 önkormányzati bérlakással rendelkezik, melyek korábban szolgálati lakások voltak, melyekben jelenleg is laknak. Az ott lakók bérleti díjat fizetnek, összegének

felülvizsgálatára a Képviselő-testület jogosult, mely utoljára 2022 novemberben felülvizsgálatra került. A lakások komfortosak, az épületek folyamatos állagmegóvására szükség van. Az ehhez kapcsolódó feladatok ellátását a Polgármesteri Hivatal Településüzemeltetési Beruházási és Pályázati Osztály munkatársai kísérik figyelemmel.

A pedagógushiány csökkentése érdekében önkormányzati szolgálati lakás program kidolgozására lenne szükség. Az intézmények jelzése alapján a településen szolgálati lakás felkínálásával tudnánk vonzóbbá tenni a tanári, óvónői állásajánlatok, illetve további közintézményi állásokat.

b) szociális lakhatás

2020 decemberétől 2021 decemberéig egy szívességi lakáshasználója volt önkormányzatunknak a Kossuth Lajos utcai erősen felújításra szoruló ingatlanában. A nehéz helyzetbe jutott személy háza lakhatatlanná vált, az önkormányzat dolgozói a családsegítővel karöltve siettek a megsegítésére. A kialakult helyzet egy év alatt normalizálódott, ingatlanát értékesítette és bérleménybe költözött. Szociális lakhatási lehetőség korlátozottan áll rendelkezésre, a fent említett ingatlan felújításra szorul. Jelenleg az önkormányzat nem tud szociális alapon lakhatási lehetőséget kínálni, a lakhatást segítő támogatások a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások szabályozásáról szóló 22/2022. (XI. 22.) önkormányzati rendelete szerinti segélyezési formában kerültek szabályozásra.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településen lévő egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok tekintetében nem rendelkezünk adatokkal.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2015	0	n.a.
2016	0	n.a.
2017	291	11
2018	259	7
2019	278	6
2020	254	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nagykovácsiban az összes lakóegységet figyelembe véve az új építésű lakások aránya a legnagyobb, a lakások egyharmada 1990 után épült. Nagykovácsiban kiemelkedő paramétereket mutat a nagy alapterületű lakások aránya, valamint a 4 ill. több szobás lakások száma az agglomeráció településeihez képest. Az építési telkek árai felértékelődtek, a kereslet felhajtó ereje, valamint a korábbi kiköltözések miatt is. A lakásállomány folyamatosan növekszik, 2012-ben 2593 darab lakás volt a településen, ez a szám 2020-ra 2880-ra emelkedett (növekedés 287 lakás).

f) eladósodottság

Komoly problémát okozhat az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Az ilyen helyzetbe jutók számára Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata szociális támogatást nyújt. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

Nem rendelkezünk konkrét számokkal eladósodottság terén. 2022-ben bevezetésre került az a hivatali gyakorlat, hogy az árverésre bocsátott ingatlanok esetében a szociális előadó megvizsgálja az ingatlantulajdonos életkörülményeit és bár még nem volt rá példa, de indokolt esetben jelzéssel élünk a HÍD családsegítői felé.

g) lakhatás egyéb jellemzői

Külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása:

Nagykovácsi „zsáktelepülés”. A személygépkocsi ellátottság a térségben az országos átlag feletti, a tíz év alatti növekedés meghaladja a 25%-ot. Tömegközlekedési kapcsolata Budapesttel biztosított. Budapestről a 63-as jelzésű autóbusz Hűvösvölgy és Nagykovácsi, Tisza István tér között közlekedik. A vonalat korábban (2014. május 10-ig) a Budapesti Közlekedési Zrt. üzemeltette, ezt követően a Volánbusz Zrt. a járat üzemeltetője. Éjszaka a 963-as busz közlekedik a településre. Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata 12 millió Ft éves összeggel járul hozzá a közösségi közlekedés biztosításához.

A település közlekedési helyzetének javítása érdekében az önkormányzat a következő intézkedéseket tette:

- 2017. decemberében Nagykovácsi belterületi úthálózatának forgalomtechnikai felülvizsgálata céljából tanulmánytervet készített;
- Buszmegállóink leromlott állapota megoldásra került, önkormányzati egyeztetéseket követően sikerült elérni, hogy Nagykovácsi területén a buszvárók kicserélése megtörténjen, környezetüket az önkormányzat rendezte;
- A gyermekek biztonsága érdekében „Kiss and Go” parkolóhely kialakítása történt az iskola mellett;
- Az önkormányzat felhívást tett közzé az oktatási és nevelési intézmények közelében történő közlekedés biztonságosabbá tétele érdekében;
- A helyi Készenléti Szolgálat önkéntesei iskolakezdekőkor a reggeli átkelést biztosítják a legforgalmasabb csomópontokon, gyalogátkelőhelyeken az iskola közelében;
- Kerékpár tárolók kihelyezése a közintézményeknél és a buszvégállomáson;
- Kerékpár út kialakítása;
- Telekocsi-közös utakon program meghirdetése, hozzá weboldal működtetése (telekovacsi.hu).

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

A szegregátumnak a település szélén kialakult szegények, etnikai kisebbség által lakott területet nevezzük. Településünkön szegregátum nem található.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felelősek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2015	0	3	2	2	79	n.a.
2016	0	3	2	2	69	n.a.
2017	0	3	2	2	68	18
2018	0	3	2	2	67	17
2019	0	4	2	2	69	8
2020	0	4	2	2	67	11
2021	0	4	2	2	62	10

Forrás: TelR, KSH Tstar

Az egészségügyi ellátás színvonalasan biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás (felnőtt, gyermek) - Budakeszi központtal
- védőnői ellátás,
- iskola- és ifjúság orvosi ellátás.

Nagykovácsiban az egészségügyi alapellátás keretében területi ellátási kötelezettséggel 4 házi orvosi, 2 gyermekorvosi és 2 fogorvosi praxis működik, emellett 4 védőnői körzet került kialakításra. A betegellátás folyamatos, délelőtti és délutáni rendeléssel biztosított. Az ügyeleti ellátást az önkormányzat a BÖT társuláson keresztül biztosítja. 2018. március 1-től a Hungary Ambulance Egészségügyi és Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft. látja el az orvosi ügyeleti feladatokat Budakeszi, Budajenő, Nagykovácsi, Páty, Remeteszőlős és Telki települések ellátási körzetébe tartozó lakosság részére.

A védőnői szakellátást jelenleg 4 főállású védőnő biztosítja. Átlagos gyermekszám védőnőnként jelenleg 2022-ben 311 fő. Feladatkörükbe tartozik: terhes gondozás, 0-6 éves korig az egyéni és család gondozás, a településen működő oktatási intézmények – iskola, óvoda – védőnői ellátása. (Jelenleg az iskolában ellátott gyermekek száma 621 fő, a 0-6 éves korúak létszáma 625 fő.) A nagyközségben két patika működik. A társadalombiztosító által finanszírozott ellátások mellett lehetőség van magánrendelések szolgáltatásainak igénybe vételére, többek között a fogorvosi, fül-orr-gégészeti, nőgyógyászati, bőrgyógyászati, szemészeti ellátások területén.

Szt. 86. §-a alapján Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata köteles biztosítani étkeztetést, házi segítségnyújtást, családsegítést, idősek nappali ellátását, valamint az ezen szolgáltatásokhoz való hozzáférést, mely feladatokat Híd Szociális és Családsegítő Központ látja el.

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata a társulás által elfogadott előirányzat és elszámolás szerint a feladatok ellátásért 2022. évben 15.597.000 Ft működési célú támogatást fizet a

Budakörnyéki Önkormányzati Társulás (BÖT) részére, valamint biztosítja az épületet és annak rezszi költségét is.

Házi segítségnyújtás:

A Budakörnyéki Önkormányzati Társuláson keresztül működő Híd Szociális, Család és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ és Családsegítő Szolgálat feladat-ellátási szerződés keretében biztosítja Nagykovácsiban a családsegítés, a gyermekjóléti és házi segítségnyújtási alapellátás feladatait. A gondozottak közül sokan évek óta igénybe veszik a házi segítségnyújtás szolgáltatásait, de az a tendencia, hogy gyakran kérnek a családok átmeneti segítséget műtét vagy súlyos betegség kapcsán is. 4 fő részére szállítottak házhoz ebédet a gondozónők, emellett leggyakrabban gyógyszervásárlásra és gyógyszeradagolásra, bevásárlásra, ebédeltetésre, fürdetésre és sebkötözésre volt igény. Az orvossal való kapcsolattartás, vizsgálati időpontok kérése, az azokra való eljuttatás koordinálása mind szerepelt a tevékenységek között.

2019-2020 -ban, a Covid járvány idején az önkormányzati hivatali dolgozók és önkéntesek szervezésével segítette azon idős és beteg személyek ellátását (bevásárlás, gyógyszerellátás), akik erre igényt tartottak.

- b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az önkormányzat évente egy alkalommal a településen tüdőszűrést szervez, ehhez helyiséget és plusz személyzetet biztosít.

A koragyermekkorai kötelező szűrések a gyermekorvosok és védőnők aktív közreműködésével elérhetőek. Az óvodákban és az általános iskolában a szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket tanácsadás egészít ki. A közoktatási intézményekben a tanórán kívüli tevékenységek jelentős része az egészség megőrzését, a betegségek megelőzését célozta. Pl.: Víz napja, Föld napja, tömegsport, kézi, röplabda, kosárlabda bajnokságok stb.

Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok között a fogorvosok végzik az oktatási intézményekkel történt megállapodások alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.

A felnőtt és gyermek házi orvosok praxisközösséget alakítottak, ezáltal minden rendelés kiegészült preventív ellátási rendelési időszakokkal.

- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Kifejtésre került az 1.2 pontban.

- d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat minden köznevelési intézményben megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. Az önkormányzat az általános iskolai szolgáltatót közbeszerzési eljárás keretében választotta ki. A szolgáltató minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos, szakember bevonásával történik. A közétkeztetést végző Elamen Zrt. elkötelezett a friss, jó minőségű, magyar alapanyagok iránt, így ételei összetevőinek legnagyobb részét hazai beszállítóktól vásárolja meg. Célja, hogy fogyasztóit minőségi, ízletes ételekkel szolgálja ki, egészséges táplálkozásra nevelje.

- e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Önkormányzati szinten a sporttevékenységek támogatása és a sporttevékenységek feltételeinek megteremtése kiemelten kezelt mind a gyermeket ellátó intézményeken keresztül (bölcsőde, óvoda,

iskola), mind pedig a közösségi programokban és térségek kialakítása során. Részletezésük célcsoportonként szerepel.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Kifejtésre került az 1.2 pontban.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Közösen kidolgozandó feladatként fogalmazódott meg, hogy legyen részletesen kidolgozott drogprevenációs program Nagykovácsiban.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatti eljárás nem indult, szankció megállapítására nem került sor.

i) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Kifejtésre került az 1.2 pontban.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2018)			
Tornateremmel, tomaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
4	1	19 805	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templomok, a civil szervezetek. Településünk kedvező természeti adottságokkal, értékekkel rendelkezik, lakosaink többsége lokálpatrióta.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A közösségi együttélés során etnikai konfliktusokról nincs tudomásunk, így azok kezeléséről sem áll módunkban adatokat szolgáltatni.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzatának a lakosság önszerveződő közösségei, valamint a település lakosainak közösségi célú igényeinek teljesítését végző civil szervezetek támogatásáról szóló 3/2016. (II. 29.) önkormányzati rendelete alapján Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata pályázati eljárást követően támogatási szerződésben rögzített módon támogatást nyújt. 2022-ben 5 millió Ft került kifizetésre a pályázaton nyertes civil szervezeteknek. Az egyedi döntéssel támogatott civil szervezet részére nyújtott vissza nem térítendő pénzbeli támogatás előirányzatát a mindenkorai költségvetési rendeletében tartalmazza.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Nagykovácsiban működik Német Nemzetiségi Önkormányzat, tagjai aktívan részt vesznek a közösségi programokban őrzik és ápolják kulturális identitásuk. Elnöke, a közösség vezetője, a táncsoport éltetője, számos hagyomány újjáélesztője. Nagykovácsi Önkormányzat és intézményeivel közös szervezésben kerülnek megrendezésre többek között a Búcsú, az Adventi hétvégék rendezvények. Jelenleg egy önkormányzati tulajdonú saját használatban lévő épületrész áll rendelkezésükre, melyben többek között helytörténeti szoba is kialakításra került.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata a felújított Öregiskolában elhelyezett kulturális intézmény működtetésével tesz eleget a közművelődési feltételek és a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása iránti kötelezettségeinek.

Az intézmény fő célkitűzései:

- a település sajátos kultúrájának gondozása, gazdagítása
- a helyben lakó művészek és más alkotó értelmiségiek tevékenységének támogatása, bemutatása
- az egyetemes kultúrától a kisebbségi kultúráig mindennemű kultúra megismertetése
- a különféle kultúrák közötti kapcsolatok kiépítésének és gondozásának segítése
- az ünnepek kultúrájának gondozása
- az ismeretszerző, az amatőr alkotó, műkedvelő közösségek tevékenységének támogatása
- a szabadidő kulturális célú eltöltése feltételeinek biztosítása
- nyilvános közkönyvtári alapszolgáltatások biztosítása (folyamatos, a helyi igényeknek megfelelő gyűjtemény-fejlesztés, a gyűjtemény feltárása, megőrzése, gondozása és rendelkezésre bocsátása, tájékoztatás a könyvtár és a nyilvános könyvtári rendszer dokumentumairól és szolgáltatásairól)
- helyismereti információk és dokumentumok gyűjtése
- közhasznú információs szolgáltatás nyújtása
- kapcsolat biztosítása az országos és nemzetközi könyvtári és információs rendszerekhez, korszerű információtechnológiai eszközök révén
- egyéb, művelődést segítő lehetőségek biztosítása.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településünkön nem működik roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralekók felhalmozódása a lakossági adósságállomány újratermelődése szerepel. Nagykovácsiban a mélyszegénység nem jellemző, a munkanélküliek aránya a munkaképes korúak 1,17 %-át érinti.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség	Közfoglalkoztatás tovább folytatása; Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
Egészségügyi ellátásokhoz való korlátozott hozzáférés	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata; Egészségnap és szűrővizsgálatok szervezése; Ingyenes labordiagnosztikai ellátás heti két alkalomra vehető igénybe helyben; 4. háziorvosi körzet fenntartása folyamatosan biztosított; Intézményekben 2 évente szemvizsgálat szervezése;
Digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerő-piacon történő elhelyezkedését	Eseti segítségnyújtás, internethozzáférés az Öregiskola Közösségi Ház és Könyvtárban; Köztérületen térítésmentes WIFI szolgáltatás fenntartása, bővítése;

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

A gyermekeknek joguk van megfelelő minőségű gondozáshoz, mely tartalmazza a szegénység elleni védelmüket és a hátrányos megkülönböztetésük tilalmát.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	4 095	4 312	8407	48,71%	51,29%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			266	3,16%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	933	919	1852	11,10%	10,93%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	166	139	305	1,97%	1,65%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak, nők)	4 366	4615	8981	48,60%	51,40%
0-2 évesek (összes száma, aránya)			264	2,90%	
0-14 éves (férfiak, aránya; nők, aránya)	961	962	1923	10,70%	10,70%
15-17 éves (férfiak, aránya; nők, aránya)	208	208	416	2,30%	2,30%

Forrás Teir, Önkormányzat

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2015	0	5
2016	0	2
2017	1	3
2018	8	9
2019	14	2
2020	0	4
2021	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Részlet a Híd Szociális, Család és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ, Nagykovácsi szolgálatának 2021. évi beszámolójából:

2021-ben 33 jelzés érkezett a Szolgálathoz, közülük a legtöbb a rendőrségtől (9), a járási gyámhivatalból (3), közoktatási intézményekből (6), illetve egyéb személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatótól (5).

Védelembe és nevelésbe vételt az elmúlt évben a Szolgálat 2-2 alkalommal kezdeményezett. Ideiglenes hatályú elhelyezés 2021. évben nem volt. Gyermek családból való kiemelésére sem került sor.

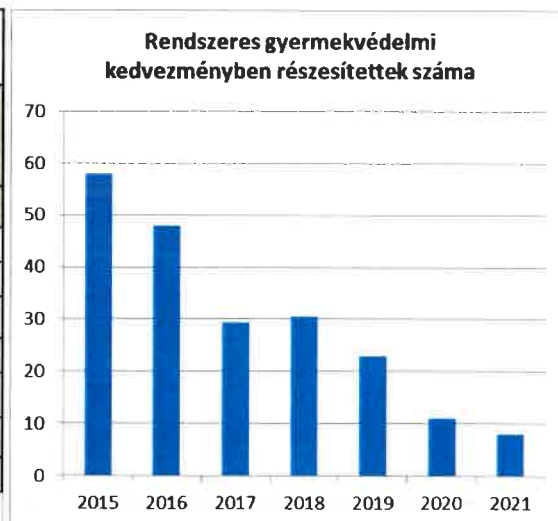
A 2021. évben a Szolgálat együttműködési megállapodást kötött 18 család problémái a következők voltak:

- Családi-kapcsolati konfliktus (6)
- Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség (0)
- Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő) (1)
- Magatartás zavar, teljesítményzavar (0)
- Életviteli (1)
- Gyermekneveléssel kapcsolatos (0)
- Lelki-mentális, illetve pszichiátriai betegségek (3)
- Családon belüli bántalmazás (0)
- Szenvedélybetegség (0)
- Fogyatékoság, retardáció (0)
- Egészségi probléma, egészségkárosodás következménye (0)
- Elhanyagolás (0)
- Foglalkoztatással kapcsolatos (0)
- Ügyintézésel kapcsolatos (0)
- Információkéréssel kapcsolatos (0)
- Egyéb (7)

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők helyzete;

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2015	58
2016	48
2017	30
2018	31
2019	23
2020	11
2021	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Településünkön a gyermekvédelmi alapellátások jól működnek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakástügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben (a továbbiakban: Gyvt.) szabályozott rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt (a továbbiakban: RGYK) kérő személyek száma 2022. év folyamán 8 fő volt. Nagykovácsi Polgármesteri Hivatal Jegyzője 5 gyermekre állapította meg az RGYK-t a Gyvt. 19. §-a alapján. Az elutasított személyek száma 3 fő volt.

A kérelmezők jellemzően a kis jövedelmű, egykeresős családokból kerülnek ki, ahol vagy egyedül neveli a szülő a gyermekét/gyermekait, vagy az egyik szülő munkanélkülisége miatt válnak jogosulttá az RGYK-ra. Nagykovácsiban nagyon sok nagycsaládos él, azonban megfigyelhető, hogy a nehezebb körülmények között élők az egy vagy két gyermekes családok közül kerülnek ki. Az elutasítások okai a jövedelmi és vagyoni helyzetben kereshetők, a kérelmező családok magasabb jövedelme miatt a gyermekek nem váltak jogosulttá az RGYK-ra. Azon gyermekek esetében, ahol az egy főre eső jövedelem csak kis mértékben haladta meg a törvényben rögzített RGYK sávot, az önkormányzat 50 %-os kedvezményt biztosított az étkeztetésben, illetve rendkívüli települési támogatást nyújt.

(Az önkormányzat 71.250 Ft/fő, illetve 85.500 Ft/fő jövedelemhatárig tud a helyi rendelete alapján 50 %-os étkezési térítési díjkedvezményt, illetve pénzbeli támogatást biztosítani.) 2022. december 31-i adatok alapján 5 család 5 gyermeke volt jogosult RGYK-ra, a 5 családból 4 esetben volt egyedülálló a szülő.

A Gyvt. 20/A. §-a alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak gyermekenként 6.000 Ft alapösszegű természetbeni támogatásban, a hátrányos helyzetű gyermekek 6.500 Ft emelt összegű természetbeni támogatásban részesültek gyermekvédelmi Erzsébet-utalvány formájában. 2022. augusztusában 6 család 6 gyermekére (5 kiskorú, 1 fiatal felnőtt) tekintettel 36.500 Ft értékben, 2022. novemberében pedig 3 család 3 gyermekére (3 kiskorú) vonatkozásában 18.500 Ft értékű gyermekvédelmi Erzsébetutalvány került kiosztásra.

Statisztikai adatok szerint a RGYK támogatásban évről évre egyre kevesebb család jogosult.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Év január 1-jén RGYK-ra jogosultak száma:	49	33	19	21	11	8
Év folyamán megszűnt RGYK:	49	34	21	22	11	8
Tárgyév folyamán RGYK-t kérők:	46	39	23	14	8	8
Tárgyév folyamán megállapított RGYK:	33	20	23	12	8	5
Év folyamán elutasítottak száma:	13	19	3	2	0	3
Év december 31-én RGYK-ra jogosultak száma:	33	19	21	11	8	5

A szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások szabályozásáról szóló 22/2022. (XI. 22.) önkormányzati rendelet szabályozza a Nagykovácsiban nyújtható települési támogatások fajtáit és feltételrendszerét. Nagykovácsi Nagyközség Képviselő-testülete döntése alapján a polgármesterre átruházott hatáskör a gyermekétkeztetési díjkedvezmény megállapítása, a babakelengye támogatás és a táboroztatási támogatás. A gyermekétkeztetési díjkedvezményt a helyi rendelet 13. §-a szabályozza: „Egyéni rászorultság alapján a gyermekek napközbeni ellátása

keretében biztosított étkeztetés intézményi térítési díjának mértéke települési támogatásként legfeljebb 50 %-kal csökkenthető, ha a térítési díj fizetésére kötelezett családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el a) a szociális vetítési alap 250%-át, b) egyedül élő vagy gyermekét egyedül nevelő szülő esetében, vagy ha a családban magasabb összegű családi pótlékkal rendelkező személy él, vagy ha a családban 3 vagy több gyermeket nevelnek, szociális vetítési alap 300%-át, és a teljes összegű személyi térítési díj megfizetése a család létfenntartását veszélyeztetné." Ez alapján 2022-ben 2 család 4 gyermeke vált jogosulttá az 50%-os intézményi térítési díjkedvezményre. A támogatásra olyan esetre jelent méltányos megoldást, amikor egy kérelmező a Gyvt. alapján nem válik jogosulttá az ingyenes étkezésre, illetve az étkezési díjkedvezményre. A helyi rendelet 12. §-a alapján 2022-ben 3 újszülött gyermek családja részesült babakelengye támogatásban, amely egyszeri 60.000 Ft támogatás azon családok részére, ahol az újszülött gyermek első lakóhelye Nagykovácsiban található, és a családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem) a szociális vetítési alap 500%-át, azaz a 142.500 Ft-ot nem haladja meg.

A rászoruló gyermekek családjai táboroztatási támogatásban részesültek a nyári hónapok során a helyi rendelet 14. §-a alapján: „Táboroztatási támogatás nyújtható települési támogatásként a rászoruló gyermekekre tekintettel azoknak a kérelmezőknek, akiknek a családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a) a szociális vetítési alap 300%-át, b) egyedül élő vagy gyermekét egyedül nevelő szülő esetében, vagy ha a családban magasabb összegű családi pótlékkal rendelkező személy él, vagy ha a családban 3 vagy több gyermeket nevelnek, a szociális vetítési alap 350%-át.” Nagykovácsiban összesen 1 család 1 gyermekét támogatta a települési önkormányzat a család kérelme alapján táboronként és gyermekenként 15.000 Ft összeggel. A támogatott gyermek összesen 1 táborban vett részt a nyár folyamán.

A gyermekétkeztetés megoldásának módja

Nagykovácsiban 2014. május 30-ával megszüntetésre került az óvodai főzőkonyha, amely az óvodások részére biztosította az étkeztetést. Ettől az időponttól az óvodai közétkeztetés külső beszállító útján kerül megoldásra, a közbeszerzési eljárás eredményeként 2022-ben a közétkeztetési (élelmezési) szolgáltatást az Elamen Kereskedelmi és Vendéglátó Zrt. látta el, amely cég a legjobb ár-érték arányú érvényes ajánlatot tevő pályázó volt a szolgáltatásra. A Nagykovácsi Általános Iskolába, a Nagykovácsi Kispatak Óvodába és a Lenvirág Bölcsőde és Védőnői Szolgálat részére is az Elamen Zrt. biztosította a napi többszöri étkezést. Az iskolában, székhely- és tagóvodákban, valamint a bölcsődében melegítőkonyha és étkező biztosított.

A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja

A Budakörnyéki Önkormányzati Társuláson keresztül működő Híd Szociális, Család és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ és Családsegítő Szolgálat feladat-ellátási szerződés keretében biztosítja Nagykovácsiban a családsegítés, a gyermekjóléti és házi segítségnyújtási alapellátás feladatait. A Nagykovácsiban működő Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatnál a család és gyermekjóléti szolgáltatás szakfeladaton 2 státusz van betöltve. (1 db 8 és két 4 órás). A házi segítségnyújtást szintén két és fél státusszal látják el (2 db 8 órás és egy 4 órás).

A törvényileg meghatározott alapellátási feladatok mellett a Nagykovácsiban nyitva tartó helyiségben a nagykovácsi lakosok számára elérhető mentálhigiénés tanácsadás, tanulási zavarokkal küzdő gyermekek számára komplex mozgásfejlesztés.

A család-és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő ügyfelek száma összesen 103 fő volt. 34 fő együttműködési megállapodás alapján kapta a szolgáltatást, mely adott esetben több hónapon vagy egész éven át tartó gondozási folyamatot jelentett az ügyféllel együtt kialakított gondozási terv mentén. 18 családot segített a Szolgálat az alapellátás keretében.

Abban az esetben, ha a szolgálathoz fordulók problémájának megoldásához néhány alkalom elegendőnek bizonyult, nem kellett együttműködési megállapodást kötni. 69 ügyfél elsősorban információ nyújtás, ügyintézés és speciális szolgáltatás igénybevétele miatt fordult a Szolgálathoz.

2021. évben a Szolgálatot felkeresők vezető problématípusai – melyekhez természetesen láncreakció-szerűen egyéb problémák is kapcsolódtak – gyakoriságuk tekintetében a következők voltak: családi-kapcsolati (6), egészségi probléma, egészségkárosodás következménye (0), gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség (0), magatartás és teljesítmény zavar (0), szennvedélybetegség (0), anyagi, lakhatással összefüggő probléma (1), családon belüli bántalmazás (0), gyermeknevelési (0), fogyatékos, retardáció (0), oktatási, nevelési elhanyagolás (0).

Szakmai tevékenységek főbb adatai: Információ nyújtás (176), segítő beszélgetés (335), ügyintézéshez segítségnyújtás (107), konfliktuskezelés (37), kríziskezelés (5), közvetítés pénzügyi ellátásokhoz (3), közvetítés természetbeni ellátásokhoz (23), esetkonferencia szervezése (14), esetmegbeszélés szervezése (27), szakmaközi megbeszélés (19), környezettanulmány készítése felkérésre (13), családlátogatás (253), közvetítés a gyermekjóléti központhoz (23), korrepetálás (64).

2021. év folyamán a szolgálat által nyilvántartott veszélyeztetett, fokozott figyelmet igénylő kiskorúak száma: 7 fő volt. A veszélyeztető okok: nevelési probléma, gyermek családon belüli bántalmazása, családi konfliktus, elégtelen lakhatási feltételek, illetve a gyermek fizikai és lelki elhanyagolása voltak. Ezen esetekben a központ értesítése mellett hatósági intézkedésre is sor került.

A HÍD iskolai és óvodai szociális munkásai (IOSzM) jelen vannak a települési oktatási intézményekben. Jelenleg egy fő a kapcsolattartó, aki ügyeletet tart az iskolában, szükség esetén megy az óvodához. Aktívan bekapcsolódik a tanári kar munkájába, szükség esetén preventív előadásokat, kommunikációs tréningeket tart.

A Szolgálat védelembe és nevelésbe vételi javaslatot az év során 2-2 gyermek esetében kezdeményezett a budakeszi központ felé. A szülők egészségügyi, mentális állapota, a gyermek mentális állapota, illetve életvitellel kapcsolatos problémák adtak okot a hatósági intézkedés kezdeményezésére, ami végül ideiglenes hatályú azonnali kiemeléshez nem vezetett.

A kötelező, törvényi előírásoknak megfelelően 2021-ben 6 alkalommal szakmaközi találkozó került megszervezésre a nagykovácsi jelzőrendszeri tagok részvételével. Ezekon a találkozókon a gyermekekkel foglalkozó szakemberek ismertetik tapasztalataikat, és felhívják kollégáik figyelmét a veszélyeztetett gyermekekre. A megbeszélések után a Szolgálat összehangoltan szervezi meg a szükséges intézkedéseket.

A települési gyermekvédelmi éves tanácskozás a törvényben meghatározott határidőn belül megrendezésre került.

A 2015-ben elfogadott a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokról és térítési díjairól szóló 8/2015. (IV. 23.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: gyermekjóléti rendelet) 4. §-a rögzíti, hogy az „Önkormányzat a gyermekek napközbeni ellátására bölcsődét működtet.”

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata a gyermekek napközbeni ellátására immáron 48 férőhelyes bölcsődét működtet. A Lenvirág Bölcsőde és Védőnői Szolgálatot 2015. április 1-jén vették kincstári nyilvántartásba, az ünnepélyes átadása 2015. július 31-én zajlott.

Az intézmény 20 hetes – 3 éves korú gyermekek gondozását, nevelését vállalja, első sorban olyan esetekben amikor az édesanyák vissza kívánnak állni a munka világába. A gyermeknek rendelkeznie kell Nagykovácsi közigazgatási területén belül lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel. Igény esetén SNI-s (Sajátos nevelésű igényű) gyermeknek is elérhető az intézményi szolgáltatás.

A 2021. májusi beiratkozáson összesen 29 szülő adta be felvételi kérelmét, a 19 szabad férőhelyre. A bölcsődei felvételt elutasító értesítésre 5 fellebbezés érkezett. A fenntartott 1 üres helyről a Humánpolitikai Bizottság átruházott hatáskörben hozott döntést. A 2020/2021-es nevelési évben kijelölésre került a Lenvirág Bölcsőde egy Downszindrómás kislány számára, akit heti 3 napban

látnak el, másik két nap egyénre szabott speciális fejlesztésre jár. A kislány 2021 őszén megkezdte óvodai életét a Nagykovácsi Kispatak Óvodában és helyére 2021 őszén nem jelentkezett SNI-s gyermek. Így a csoportok 2021 őszén teljes létszámmal 12-12 fővel indulhattak. A betegégek miatti hosszan elhúzódó beszoktatások okán az utolsó gyermek 2022. januárjában kezdte meg a bölcsődei ellátást. Folyamatosan érdeklődnek olyan szülők, akik a következő hónapokra tervezik Nagykovácsiba költözésüket, így összességében elmondható, hogy a bölcsőde bővítéssel a következő években is maximális kihasználtsággal fog működni az intézmény. Ezt követően 2022-ben az összes férőhely feltöltésre került a kibővített bölcsődei épületben. 2022. szeptemberétől az új részleg átadásával további 6 új kolléga került felvételre. A gyermekjóléti rendelet 4. § (2)-(4) bekezdése is rögzíti, hogy „a bölcsőde alapellátásként ellátja a Gyvt-ben, valamint a 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletben meghatározott feladatokat. A bölcsőde az alapellátáson túlmenően időszakos gyermekfelügyeletet működtet. A bölcsőde ellátja a fogyatékos gyermekek gondozását és nevelését a Gyvt. 42. § (2) bekezdése szerint.”

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított a védőnői hálózaton keresztül. Az óvodákban és az általános iskolában a szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket tanácsadás egészít ki. A közoktatási intézményekben a tanórán kívüli tevékenységek jelentős része az egészség megőrzését, a betegségek megelőzését célozta. Pl.: Víz napja, Föld napja, tömegsport, kézi, röplabda, kosárlabda bajnokságok stb.

A védőnői családlátogatások során a várandós kismamák, a kisgyermekes anyukák fordulhatnak problémáikkal az egészségügyi szakemberhez. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál a védőnők az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végzik.

A jelzőrendszer tagjainak felelős tevékenysége és a Nagykovácsiban működő családsegítő és gyermekjóléti szolgálatának tevékenysége folytán a gyermekvédelmi munka színvonalának további javulása várható. A jelzőrendszer összetétele sokszínű, minden olyan intézmény, hatóság, személy (gyermekorvosok, védőnők) részt vesz benne, akik szakmai munkájuk során kapcsolatban állnak a gyermekekkel. Együttműködnek, egymást kölcsönösen tájékoztatják. A jelzőrendszerek tagjai munkájuk során megtapasztalták annak fontosságát, hogy az idejében történt cselekvés gátolja, illetve csökkenti a probléma kialakulását.

Évek óta jó gyakorlat a havi szintű szakmai esetmegbeszélés, amelyre a jelzőrendszeri tagok a meghívottak (iskola -, óvoda -, bölcsőde gyermekvédelmi felelősei, védőnők, gyerekorvos, pedagógia szakszolgálat, családsegítők). A településen dolgozó szakemberek munkájának a hatékonyságát növelik ezek a találkozók. A Nagykovácsi Kispatak Óvoda intézményvezetője szervezi és koordinálja az alkalmakat, amelyet a HÍD javaslata alapján további szervekkel és témakörökkel egészíthet ki.

- c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő)	Árvaeállításban részesülők összesen
	(TS 065)	(TS 066)	
	Fő	Fő	Fő
2015	12	19	31
2016	13	20	33
2017	12	18	30
2018	9	17	26
2019	9	14	23
2020	11	23	34
2021	12	24	36

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Árvaeállításra az a gyermek jogosult – ideértve a házasságban vagy az élettársi közösségben együtt élők egy háztartásban közösen nevelt gyermekét is –, akinek szülője öregségi nyugdíjasként halt meg, vagy a haláláig a nyugdíjjogosultsághoz szükséges szolgálati időt megszerezte. A kérelem benyújtására Nagykovácsiban, helyben az Budakeszi Járási Hivatal Ügysegédjénél van lehetőség.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A gyermekétkeztetés olyan természetbeni ellátás, amely meghatározott feltételek fennállása esetén ingyenesen vagy kedvezményesen vehető igénybe (Gyvt. szabályozása alapján).

2022/2023. tanévre vonatkozó adatok a 2022.12.31-i állapot szerint 257 fő család teljes összegű étkezési díjat fizetett. Nagycsaládos kedvezményben részesült 187 fő, szociális támogatásként 50 %-os kedvezményben részesült: 4 fő, továbbá 14 fő esetében az emelt összegű családi pótlék miatt 50 %-os étkeztetési kedvezményben részesült.

Gondoskodunk a diétásan étkező gyermekek egyéni étkeztetéséről. Diétás étkezésben 14 fő részesült.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Kifejtésre kerül 4.4.6 és a 9. pontokban.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem jellemző.

Szép hagyomány településünkön a testvérvárosok nemzetközi ifjúsági tábora, ami a testvérvárosi kapcsolataink egyik meghatározó eleme. Jelenleg a cseh Bolatice, a német Linum, a szlovák Andód, az olasz Poggio Mirteto és francia Canejan településekkel működik élő testvérvárosi kapcsolat. Évente mindig egy másik városban kerül megrendezésre az ifjúsági tábor, amelyen általában 16-25 éves korú fiatalok vesznek részt egy héten át, városonként 5-6 fővel.

2022-ben meghívást kaptunk egy franciaországi testvérvárosi találkozóra, Canejanba. A covid világjárvány miatt az elmúlt két évben nem került megszervezésre testvérvárosi találkozó. Nagykovácsiban többször volt ifjúsági tábor a Bázis Alapítvány szervezésében. A testvérvárosi találkozó remek alkalom a kapcsolatépítésre az egyes településeken már működő kialakult jó gyakorlatok megismerésére és átvételére. A testvérvárosi találkozók általában uniós pályázatok eredményeként megvalósuló rendezvények. 2023-ban Poggio Mirteto és Canejan 20 éves

testvértelepülési évfordulója lesz, így várhatóan Poggio Mirteto fogja fogadni a vendégeit, 2024-ben szeretnénk, ha Nagykovácsi adna helyszínt a testvértelepülési találkozóknak.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége
Településen nincs szegregált területész.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok).

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2015	3	128	43
2016	4	446	112
2017	4	393	98
2018	4	363	91
2019	4	336	84
2020	4	316	79
2021	4	387	97
2022	4	330	83

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Jelenleg 4 védőnői körzet van a településen, melyet 4 főállású védőnő lát el. Kettőn kizárólag területi védőnők, kettőn pedig iskola egészségügyi és területi védőnők is. A védőnők átlagos gyermeklétszáma 311 fő, amely tartalmazza az iskolai gyerek létszámot.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2015	0	3	2	10 817	
2016	0	3	2	17 858	
2017	0	3	2	16 078	
2018	0	3	2	11 195	
2019	0	4	2	11 706	
2020	0	4	2	13 930	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Kifejtésre került a 4.1 pontban.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Kifejtésre került a 4.1 pontban.

Nagykovácsiban a köznevelési intézmények az intézményi kereteken belül a szülőkkel együttműködve kezelik a rászoruló gyermekek problémáit.

Részlet a Nagykovácsi Kispatak Óvoda 2021-2022. éves beszámolójából:

"Az egyéni fejlesztési tervek speciális tartalmi feltétele, az SNI gyermekek fejlesztési tervének dokumentálása megvalósult a gyógypedagógusunk és a Szakszolgálati alkalmazásban álló logopédusok közreműködésével. (...) Az ellátás folyamatos volt és minden gyerek esetében sikerül a képesség béli elmaradásokat kompenzálni, csökkenteni."

Fejlesztő pedagógiai ellátásban részt vett gyermekek száma:

- SNI gyermek fejlesztése: 7 fő
- BTMN (beilleszkedés-tanulási-magatartási nehézséggel küzdő) gyermek fejlesztése: 13/18 fő
- Nevelési Tanácsadó által előírt egyéni fejlesztési tervre épülő fejlesztés: 18 fő
- Általános képességfelmérés: Meixner (év eleji): 113 fő
- Önkéntes jelentkezés alapján évi egy alkalommal ingyenes szűrési lehetőség egy alapozó terapeutával. A prevenciós folyamat részeként elvégzett szűrések segítenek felismerni a lehetséges/rejtett fejlődési problémákat. Így időben reagálhatunk és a korrekciós esélyek megnövekedett sikere prognosztizálható a jövőben.
- Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése/fejlesztése: 7 fő

Lenvirág Bölcsőde és Védőnői Szolgálat intézményben jelenleg nincs speciális ellátási igényű gyermek.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Kifejtésre került a 4.1 pontban.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	24	23
2016	24	23
2017	24	23
2018	24	23
2019	24	24
2020	24	23
2021	24	24
2022	48	42

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődéi	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek	Működő családi bölcsődéi férőhelyek	Családi bölcsődébe beírt gyerekek	Működő mini bölcsődéi férőhelyek	Mini bölcsődébe beírt gyerekek	Működő (összes) bölcsődéi	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	0	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	41	n.a.
2016	0	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	48	n.a.
2017	0	0	5	5	14	14	46	22
2018	0	0	5	5	n.a.	n.a.	38	36
2019	0	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	38	38
2020	0	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	38	38

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Kifejtésre került a 4.1 és 5.2 pontokban.

f) gyermekvédelem;

Nagykovácsiban 2022. december 31-én összesen 2 fő hátrányos helyzetű gyermek volt, akik szülőjét vagy más törvényes képviselőjét a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 13/B. § (1) bek. b) pontja alapján a jegyző írásban tájékoztatta a szünidei gyermekétkeztetés lehetőségéről. A szünidei gyermekétkeztetést egy gyermek kivételével nem igényelték az érintettek: egy fő általános iskolás gyermek szülője kérte gyermeke részére a nyári szünet során 43 napon keresztül biztosított meleg ebédet.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint a veszélyeztettség okai közül a szociális helyzet a meghatározó:

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi- oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérre is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyezteti. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak. Gyakran találkozunk az idegrendszeri betegségeik miatt rendszeresen gyógyszerrel foglalkozó kisgyermekkel.

Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Kifejtésre került a 4.1 és 5.5 pontokban.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Az önkormányzati sporttevékenység magában foglalja a testnevelés és sportkultúra valamennyi formáját, a gyermekek és felnőttek testkulturális, rekreációs és szabadidős tevékenységétől, rendszeres testmozgásától a technikai és szellemi sportokon át a versenysportig, beleértve a testnevelés, testedzés és az egészségmegőrzés minden kapcsolódó területét. Hangsúlyt kap településünkön az egészséges életre való nevelés, egészségmegőrzés, szűrővizsgálatok szervezése. Ennek kertében már a korábbi években is megrendezésre került az Egészségnap, illetve minden évben csatlakozunk az Európai Mobilitás Hét keretében megrendezésre kerülő Autómentes Naphoz. Emellett 3 sportegyesület, és évente rendszeresen megrendezésre kerülő sportnapok várják az érdeklődőket. Ilyen a Crosskovácsi Sport és Környezetvédő Egyesület szervezésében minden nyár elején megrendezésre kerülő több napos Crosskovácsi Maraton, melyeken évente közel 1000-1200 fő vesz részt.

Az önkormányzat sportlétesítmény hálózata folyamatosan bővül, a műfüves labdarúgópálya, mellett további eszközökkel gyarapodott a fitness park, valamint - a Magyar Kosárlabdázók Országos Szövetsége felajánlásával - megépült egy szabadtéri, FIBA minősítéssel rendelkező kosárlabda félpálya, és felállításra került 1 darab Spalding palánk. A lakosság – ahogyan a Sportpark kültéri fitness eszközeit – a kosárlabda pályát is ingyenesen használhatja, valamint sikeres pályázat után 2021 szeptemberében átadásra került a Budapest Adyliget, Remeteszőlős és Nagykovácsi települések belterületei közötti kerékpárút. A települési közlekedés fejlesztése érdekében belterületen további kerékpárúthálózat kialakítását tervezzük.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Kifejtésre került az 1.2; 4.1 és a 4.3 pontokban.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata a felújított Öregiskolában elhelyezett kulturális intézmény működtetésével tesz eleget a közművelődési feltételeknek és a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása iránti kötelezettségeinek.

Az intézmény főbb célkitűzései közé tartozik az egyetemes kultúrától a kisebbségi kultúráig mindennemű kultúra megismertetése, valamint a különféle kultúrák közötti kapcsolatok kiépítésének és gondozásának segítése is.

Továbbá kifejtésre került a 4.6 pontban.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nem jellemző.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Kifejtésre került a 4.1 pontban.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai,

iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei; *Tábla: 4.4.-es 4 db tábla*

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek nevelését, oktatását minden köznevelési intézmény (bölcsőde, óvoda, iskola) vállalja.

Bölcsődénk vállalja az egészséges csoportba integrálható sajátos nevelési igényű gyermekek ellátását teljes integráció keretein belül, maximum 10 fős csoportban. Valljuk, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekeknek az ép gyermekekkel együttes, integrált nevelése a személyiségfejlesztés folyamatában jelentős.

A sajátos nevelési igényű gyermekek egy része a szakértői bizottság javaslata alapján kerül intézményeinkbe, másik része spontán integrációval, amikor a gondozás-nevelés során vesszük észre, hogy fejlődése eltér az átlagostól.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

4.4. a) 1.számú táblázat -Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2015	370	2	0,50%
2016	422	6	1,42%
2017	438	0	0,00%
2018	435	0	0,00%
2019	426	1	0,23%
2020	412	1	0,20%
2021	379	1	0,30%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázatból kitűnik, hogy Nagykovácsiban hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodások száma kevés. Az intézmény célja a gyermekvédelem körébe tartozó hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyerekek, valamint szüleik integrálása. Az inkluzív pedagógiai hozzáállás középpontba állítja az egyes gyerekek életkori és egyéni szükségleteiből kiinduló, saját tapasztalatokat figyelembe vevő, szélesen értelmezett tanulási folyamat biztosítását különböző szinteken és különböző eljárásokkal, módszerekkel. Ezek közül kiemelkedően fontos az egész személyiségre ható, önmegvalósítást segítő differenciálás, amely az óvoda teljes tevékenységrendszerében és minden napirendi pontjának megvalósítása közben alkalmazandó módszer. Az integrálódási folyamatok segítéséhez és a differenciált bánásmód megvalósításához szoros együttműködés, kapcsolattartás és párbeszéd kialakítására van szükség az érintett felekkel (szülő, óvodai munkatársak, külső szakemberek stb.). (A Nagykovácsi Kispatak Óvoda helyi nevelési programja)

A Nagykovácsi Kispatak Óvodában a Pedagógiai Szakszolgálat 3 munkatársa foglalkozik nevelési, fejlesztési tanácsadással.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2015	547	19	3,47%
2016	555	3	0,54%
2017	583	3	0,51%
2018	628	2	0,32%
2019	657	1	0,15%
2020	671	4	0,59%
2021	644	3	0,50%

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A táblázatból kitűnik, hogy Nagykovácsiban hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolák száma is alacsony.

Továbbiakban a nyújtott támogatások és egyéb lehetőségek a 3.6 és 4.1 pontokban kerültek részletezésre.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Nagykovácsiban jelenleg a Budapesti Amerikai Nemzetközi Iskolán (rövidítve AISB) kívül középszintű oktatási intézmény nincs.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2015	370	2	0,50%
2016	422	6	1,42%
2017	438	0	0,00%
2018	435	0	0,00%
2019	426	1	0,23%
2020	412	1	0,20%
2021	379	1	0,30%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nagykovácsiban nem jellemző, 2022. december 31-én összesen 2 fő hátrányos helyzetű gyermek volt.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai - 2021 év vége (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTSÁG (csak Önkormányzati fenntartású intézmény adatai)		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	3	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	1	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	360	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	13	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	44 742	18.00
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	0	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	18	9
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	17	-
Gyógypedagógusok létszáma	1	0
Dajka/gondozónő	13	0
Kisegítő személyzet	16	0
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés		

Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
születésszám	78	91	80	90	75	81	85	73

A születésszámok adatai szerint Nagykovácsiban megfordult az eddigi trend és folytonos csökkenés érzékelhető. A gyermekek napközbeni ellátásában résztvevő intézmények (orvosi, védőnői, bölcsőde, óvoda) tapasztalatai is alátámasztják az utóbbi években csökkenő gyerek létszámot, az újonnan beiratkozó gyerekek és az év közben érkezők (beköltözők) körében is (bölcsőde kivételével). Így az intézmények bővítése, fejlesztése terén már más intézkedések szükségesek, illetve specifikusabb, konkrétan felmerülő problémák mentén kell elvégezni (Tanulási nehézségek, élethelyzeti traumák, drogproblémák).

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2015		14	388	4	370	n.a.	n.a.	26
2016	486	17	465	5	422	n.a.	n.a.	25
2017	497	17	465	5	438	n.a.	n.a.	26
2018	484	17	465	5	435	n.a.	n.a.	26
2019	503	17	465	5	426	n.a.	n.a.	25
2020	496	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	25

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Az önkormányzati fenntartású Nagykovácsi Kispaták Óvodába járó gyermekek létszám adatai 2017-2023:

Nevelési év	szeptember	január
2017-2018	341	351
2018-2019	329	339
2019-2020	330	343
2020-2021	316	325
2021-2022	281	287
2022-2023	273	278

Intézményi adat.

A 2023 január 1-én 13 csoportba átlagosan 21 gyermek jár.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai tanulók száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2014/2015	313	23	1	24	1,10%
2015/2016	344	24	1	23	3,06%
2016/2017	348	24	1	24	3,09%
2017/2018	337	25	1	25	4,62%
2018/2019	367	25	1	26	4,87%
2019/2020	384	25	1	27	3,42%

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Nagykövácsi Általános Iskola

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2014/2015	33
2015/2016	43
2016/2017	41
2017/2018	38
2018/2019	48
2019/2020	58
2020/2021	80

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Nagykövácsi Általános Iskola

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Nem releváns.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Nem releváns.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások	
Év	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő
2015	n.a.
2016	137
2017	115
2018	100
2019	95
2020	33

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Az önkormányzat az intézmény költségvetésén keresztül hozzájárul a gyermekekkel kapcsolatos költségekhez, illetve a gyermekek gondozásával kapcsolatos feladatokhoz. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekek részére.

A Magyar Hospice Alapítvány a Nagykovácsi Kispatak Óvodának a Nárcisz óvoda címet adományozta, mivel programjaikkal segítették, hogy a gyermekek gondoskodó, másokért felelősséget vállaló felnőttekké váljanak.

Az önkormányzat szociális rendelet alapján a tartósan beteg, gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére 20.000 Ft összegű ápolási támogatást biztosít anyagi hozzájárulásként.

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata a korábbi években is csatlakozott a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerhez, ezzel is elérhetővé téve a szociálisan hátrányos helyzetű nagykovácsi állandó lakos fiatalok számára a felsőoktatásban való részvételt. A tavalyi év végén elbírált, az Ösztöndíjrendszer 2022. évi fordulójának keretein belül az önkormányzat 8 fő felsőoktatásban már tanulmányokat folytató, valamint 1 fő még középiskolai tanulmányokat folytató fiatal támogatott, illetve még jelenleg is támogat 10 tanulmányi féléven keresztül. Az önkormányzat által a Támogatáskezelő részére átutalt támogatási összeg 2022-ben 660.000 Ft volt. A 2023-as tanévre nem érkezett pályázat, mely javuló szociális helyzetre enged következtetni.

A nemzeti köznevelésről szóló törvény alapján 2012. szeptember 1-jétől kötelező feladata az oktatási intézményeknek a közösségi szolgálat megszervezése, amely felmenő rendszerben vonatkozik a diákokra. A középiskolában a közösségi szolgálat megszervezése az iskola feladata és ezt együttműködési megállapodás útján szervezi meg a fogadó intézményekkel. Szinte valamennyi a nagyközségben működő intézmény (az Öregiskola Községi Ház és Könyvtár, Nagykovácsi Kispatak Óvoda stb.) részt vesz a programban. A közösségi szolgálat jó lehetősége az eltérő munkaerő- piaci tapasztalatokkal bíró családok gyerekeinek a munka világával való első találkozásokra, illetve a pályorientáció kialakításában, formálásában.

2014-ben próbaprojektként kezdeményezés indult a közterületen ingyenes WIFI szolgáltatás indítására, a végleges szolgáltatási szerződéskötés, annak költségigénye miatt nem jött létre. Az Öregiskolában biztosított az ingyenes WIFI elérhetőség, rászorulóknak részre ingyenes számítógép használattal. A könyvtárban lehetőség van egész évben térítésmentesen, egyéni igények szerint a könyvtárosok segítségével az alapfokú számítógéphasználat elsajátítására. 2019-től a Tisza István téren a DIGI támogatásával elérhető a szolgáltatás, ezt követően a fitness parknál is ingyenesen igénybevehető ez a lehetőség.

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzatának tulajdonába és fenntartásában lévő játszóterek száma az 57/2018. (III. 22.) Kt. határozattal 4-re bővült.

A Nagykovácsi Településszervezési Intézmény üzemelteti a játszótereket:

- Apraja-Nagyja - Arany János utcai
- Sebestyén dombi
- Ebadta játszótér - Telki úti
- Csillagfürt játszótér a Zsíroshegyen

A helyi közművelődési programok és a könyvtár gyermekek általi látogatottsága évről évre növekszik, ehhez az önkormányzat a könyv és folyóirat állomány bővítéséhez jelentős anyagi forrást biztosít.

Művelődő közösségek tevékenysége az Öregiskola Közösségi Ház és Könyvtár szervezésében:

- A művelődő közösségek érdeklődési kör és az önképző, társas tevékenység szerint - jogi személyiség nélküli - lakossági csoport, mely legalább 6 fős tagsággal rendelkezik és rendszeresen, állandó helyen működik. Az azonos vagy hasonló érdeklődésen alapuló tevékenységben a tagok önkéntes alapon vesznek részt.
- A közművelődési szervezet infrastrukturális és technikai háttér biztosításával segíti a művelődő közösségek létrejöttét, működését, a művészeti csoportok munkája eredményének közönség előtti bemutatását.
- Közösségeink száma évről évre fokozatosan nő, igaz ez a 2022-es esztendőre is, és reméljük, 2023-ban is „kopogtatnak” az ajtónkon olyan helyben élő alkotók, akik valamilyen klubot, tanfolyamot szeretnének indítani. Láthatóan egyre nagyobb igény van a kiscsoportos foglalkozásokra, az élet legkülönbözőbb területein, a kisgyerekkori zenei neveléstől kezdve a munkába visszatérő kismamák idegennyelvi oktatásán át a családokat megmozgató társasjátékos alkalmakig. Ezeknek a mikroközösségeknek a beindításánál, az időpontok és helyszínek koordinálásánál, az információ célcsoporthoz történő eljuttatásánál, az adott összefüggésű alkalmak kapcsán felmerülő problémák megoldásánál számtalan olyan feladat adódik napról-napra, amivel a művelődésszervezőknek számolniuk kell.
- Minden korcsoport számára tudunk olyan új foglalkozást kínálni az elmúlt időszakban, amely hiánypótlónak minősült. Bízunk benne, hogy ezek a lehetőségek még több „felhasználóhoz” juthatnak el 2023-ban is. Az egyik ilyen közösségünk az a baba-mama klub, amelyet lelkes kismamák szerveznek keddenként: kötetlen beszélgetésre, közös játékokra, mondókázásra, találkozási alkalomra számíthatnak a közösségbe még nem járó gyerekek és szüleik. A 21. századi kívánalmaknak megfelelően a már korábban elindított, kiskisiskolás fiúkat megszólító programozó (Logiscool) foglalkozások idén kiegészültek Robotika órákkal is, ahol Legokat programozhatnak a gyerekek, és olyan készségekre tehetnek szert, amelyeket a formális oktatás keretein belül ebben az életkorban még nem kaphatnak meg. 2023-ban is követjük ezt az irányt, és az egyéb alkotó tevékenységek (képzőművészet, fotózás, agyagozás stb.) számára is helyet biztosítunk nem csak a gyerek, hanem a felnőtt korosztály esetében is. Egyre nagyobb igény mutatkozik az önismereti csoportok, és a preventív jellegű mozgásformák iránt is, pl. Tóth Sára táncterapeuta székes tornájának is hamar kialakult egy törzsközönsége. A Tiszta Forrás Nyugdíjas Klubbal karöltve működő foglalkozás bizony számíthat új tagokra 2023-ban is. Mint ahogy egyre többen tanulnak az Öregiskolában társastáncokat, vagy épp pingpongozni.

Egyéb tevékenységek

Továbbra is fontosnak tartjuk a már hagyományosan működő, rendszeres egészségmegőrző programok megvalósítását (pl. székes szenior torna foglalkozások, hatha jóga stb.). Ezeket túl

prioritást élvez az évente többször megrendezésre kerülő véréadás, melyet a Magyar Vöröskereszt Pest Vármegyei Szervezetével és a Nagykovácsi Vöröskereszt Alapszervezetével együttműködésben készítünk elő és bonyolítunk le.

Kapcsolattartás, együttműködés, közös rendezvények szervezése

- együttműködés a község intézményeivel, egyházakkal, civil szervezetekkel;
- együttműködési megállapodás a Nagykovácsi Kispatak Óvodával;
- kulturális kapcsolatok kialakítása településünk testvérvárosaival;
- közös rendezvények szervezése kulturális rendezvényeket is szervező magánvállalkozásokkal;
- a civil szervezetek vezetőivel való folyamatos kapcsolattartás, saját előadásaihoz, programjaikhoz évente 4 alkalommal terem biztosítása;
- szakmai továbbképzéseken, fórumokon való részvétel;
- kapcsolattartás az NMI Művelődési Intézet Kft-vel és a Magyar Népművelők Egyesületével;
- közös fórum szervezése a Budakörnyéki Önkormányzati Társuláshoz tartozó közművelődési intézményekkel.

Az önkormányzat és intézményei a helyi civil szervezetek támogatásán keresztül anyagi forrást biztosít a szabadidős tevékenységek színvonalas szervezéséhez.

Nagykovácsiban az Amerikai Nemzetközi Iskola, valamint a település jó adottságai miatt egyre több a külföldi beköltöző. Az eltérő kultúrák elfogadása érdekében előadások, rendezvények megtartása (kultúrák közötti különbség) nem csak gyerekek számára jelenthet értelmes elfoglaltságot.

Jelentős veszélyforrást jelent az internet, illetve az azon keresztül elkövetett bűncselekmények, amely kapcsán szükséges nem csak a gyermekek, hanem a szülők tájékoztatása is. Ajánlott szakirodalom: Kulcs a net világához/Kulcsoska a net világához, szerkesztette: Sziklay Júlia (<https://www.naih.hu/adatvedelemr-l-fiataloknak--kulcs-a-net-vilagahoz--projekt.html>)

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas gyermeklétszám	A gyermekeket ellátó intézményhálózat működtetése, eszközparkjának fejlesztése
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi helyzetéből, a család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett	A különböző korosztályok számára előadások, foglalkozások szervezése egészséges életmód, ismeretterjesztés, irodalom, családi élet, önismeret, úti élmény témákban művelődő közösségekkel együttműködve, bátorítva ezek fejlődését. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak felkeresése; Szülők tájékoztatása a kedvezményrel járó további támogatásokról Fitness park bővítése; Futókör kialakítása; Kerékpár úthálózat bővítése.
A szülőknek nincs annyi szabadsága, ami lefedi a nyári szünet hosszúságát és sok esetben annyi	A nyári szünet minél nagyobb részét lefedő térítésmentes/kedvező díjú napközi táborkok

jövedelme sincs a családoknak, hogy finanszírozni tudják a fizetős tábort	szervezése az iskola napközi ügyeletével összhangban a helyi értékek megismerését támogató programot szervezésével.
A települési, integráló általános iskola erőforrásainak szükségessége	A szociálisan rászoruló speciális nevelési igényű tanulók megfelelő intézményhez jutásának támogatási lehetőségének felkutatása.
Középiskolai korosztály számának növekedésével emelkedik az igény az iskolai közösségi szolgálat helybeli teljesítésére	A helyi intézmények bekapcsolása a közösségi szolgálat teljesítésébe; Intézményvezetők tájékoztatása és ösztönzése a lehetőség hatékonyabb kihasználására; A település nagyrendezvényeinek szervezésébe a közösségi szolgálatos fiatalok évek óta sikerrel kapcsolódnak, az Öregiskola Községi Ház és Könyvtár munkáját a nagyrendezvényeken kívül is segítik; A diákok tájékoztatása az elérhető foglalkoztatás lehetőségéről; Ismertető anyagok készítése, kommunikációs felületek kihasználása.
Drogproblémák Internet veszélye	Drogprevenációs program kidolgozása; Tájékoztató anyagok szerkesztése, előadások szervezése.
A nagyközségben többször tapasztalható fiatalok által elkövetett jelentős anyagi kárt okozó vandalizmus	A rongálássorozat megállítása érdekében a fiatalokat be lehetne terelni egy délután nyitva tartó, kompetens szakemberek jelenlétével működő közösségi térbe, amivel meg lehetne akasztani ezt a folyamatot; Az önkormányzat kezdeményezhet közbiztonsági kerekasztal megbeszélést, amit érdemes lenne rendszeresíteni.
Covid járvány okozta traumák negatív hatása	Gyászfeldolgozást segítő előadás, beszélgetés

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- A település összlakosságának 51,39 %-a nő (4615 fő);
- A női lakosok több mint fele 18-59 éves tehát aktív korú (2500 fő);
- 2021-ben a munkavállalási korú nők száma: 2709 fő.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények;
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya;
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt;

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)				5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében			Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen			
	%	%	%		%	%
2015	0,90%	1,13%	1,02%	2015	54,72%	62,07%
2016	0,67%	0,90%	0,79%	2016	58,54%	54,17%
2017	0,96%	1,21%	1,09%	2017	55,17%	59,38%
2018	0,60%	1,23%	0,92%	2018	54,00%	70,37%
2019	0,67%	0,90%	0,79%	2019	39,53%	52,94%
2020	1,10%	1,23%	1,17%	2020	41,54%	48,15%
2021	0,78%	0,58%	0,68%	2021	58,97%	43,48%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2015	53	2
2016	41	5
2017	58	7
2018	50	2
2019	43	2
2020	65	4
2021	39	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. Olyan programok szervezésére van szükség, amely a GYES lejártát követően segíti a visszatérést. ECDL tanfolyam, nyelvi képzések nagyban megkönnyíthetik a munkaerőpiacra való visszatérést, hiszen a folyamatos képzés és fejlődés napjainkban elengedhetetlen a munkaerő piaci elhelyezkedés szempontjából. Fontos a rugalmas munkahelyek kialakítása, amelyben jó példával járhatnak elől az önkormányzati intézmények. A Nagykovácsi Polgármesteri Hivatalban és az önkormányzati intézményekben gyakori a részmunkaidős 4, 6 órás foglalkoztatás a munkavállalók kérése szerint.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Budakeszi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya segítséget nyújt a kistérségi vagy akár országos szinten elérhető munkalehetőségek, képzések, támogatások megismerésében. (<https://www.munka.hu/>).

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Budakeszi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya segítséget nyújt a kistérségi vagy akár országos szinten elérhető munkalehetőségek (<https://www.munka.hu/>) elérésében.

A megüresedések függvényében Nagykovácsi intézményeiben többféle, képzettséget nem igénylő munkakörben van lehetőség elhelyezkedni. (pl. konyhai kisegítő, takarító).

A helyi újságban, közösségi portálokon is számos alkalommal hirdetnek képzettséget nem igénylő vagy könnyen betanulható munkákat pl. a vendéglátóhelyek. A tapasztalat az, hogy gyakran

hónapokig keresik a leendő munkatársat, de vagy nem jelentkezik senki, vagy felvétel esetén csak rövid ideig maradnak a munka világában.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nincs tudomásunk róla, hogy településünkön hátrányos megkülönböztetés érne a nőket a foglalkoztatás területén.

Az esélyegyenlőség biztosításának érdekében fontos cél, a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)				5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként	Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	fő	fő		db	Fő
2015	3	128	42,7	2015	24	23
2016	4	446	111,5	2016	24	23
2017	4	393	98	2017	24	23
2018	4	363	90,75	2018	24	23
2019	4	336	84	2019	24	24
2020	4	330	82,5	2020	24	24
				2021	24	24
				2022	48	42

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	0	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	41	n.a.
2016	0	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	48	n.a.
2017	0	0	5	5	14	14	46	22
2018	0	0	5	5	n.a.	n.a.	38	36
2019	0	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	38	38
2020	0	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	38	38

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma táblázatban a TeIR-ből nyert adatok erősen hiányosak, a munkahelyi, illetve magán bölcsődék adatai nem ismertek.

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. Nagykovácsi településen 2022-ben a 0-3 éves gyermekek száma 376 fő volt.

A Pénzügyminisztérium pályázatot írt ki „Önkormányzati tulajdonú bölcsődei ellátást nyújtó intézmények fejlesztésének támogatása Pest megyében” címmel.

Sikeres pályázati lehetőség igénybevétele követően megépült és 2022. augusztus 31-én átadásra került a Lenvirág Bölcsőde épületének új szárnya, két csoportszoba kiegészítő helyiségekkel. A

bölcsődébe a bővítésnek köszönhetően az előző évi 24 helyett, már 52 férőhelyet tudunk biztosítani. A felvehető létszám függ a betöltött évek (hónapok) számától. Jelenleg a korosztályi adottságok függvényében a 2022/23 évre felvételt elnyertek száma 48 fő. A beszoktatási időszakok rendje szerint 2022. december 31-ig 42 fő beiratkozása valósult meg.

Családbarát intézkedések:

Időszakos gyermekfelügyelet: A szülő elfoglaltsága, képzésben való részvételének idejére néhány órára kérheti gyermeke felügyeletét. Az időszakosan gondozott kisgyermek felvehető a normál bölcsődei csoport üres férőhelyeire, külön térítési díj ellenében. Az időszakos gyermekfelügyelet: 8-12 óráig tart, a gyermek a bölcsődében ebédel, utána megy haza. Heti maximum három alkalommal vehető igénybe.

Baba-mama klub: 3 éves kor alatti otthon lévő babáknak és szüleik részére szervezi a bölcsőde a Baba-mama Klubot, mely havonta egy szombat délelőtt működik. Ilyenkor alkalom nyílik a közös játékokra, beszélgetésre, szakemberekkel való találkozásra. Igyekszik segítséget nyújtani a gyermeknevelésben felmerülő problémák és nehézségek megoldásában.

Az önkormányzati fenntartású Nagykovácsi Kispatak Óvoda, mely az önkormányzat legnagyobb költségvetésű intézménye maximum 360 gyermek neveléséről gondoskodhat.

A 2015/16. nevelési év nyári időszakában valósult meg elsőként az óvoda folyamatos ügyeleti rendszerének bevezetése, mely azóta is folyamatosan biztosított. A szülői igényekre reagálva ez a gyakorlat nagyban segítette a szülők és a gyerekek nyári szabadságtervének rugalmas megvalósulását, koordinálhatóvá vált az óvodai dolgozók és a vezetők közötti munkamegosztás, szabadságolás is.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására már az iskolában kerül sor.

Köszöntve a Nagykovácsiban születendő gyermekeket, alanyi jogon új támogatási formát tervez bevezetni az önkormányzat babacsomag néven, átadásának feltétele a szociális rendeletünkben kerül kidolgozásra.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A nőket érő és a családon belüli erőszakkal kapcsolatosan nem rendelkezhetünk pontos statisztikai adatokkal. A jövőben törekedni kell arra, hogy a családsegítőkön keresztül a helyi jelzőrendszer ezen a területen hatékonyabban tudjon működni. Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, azonban a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derülhet fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetben a családokat a szociális alapszolgáltatások felajánlásával, házi segítségnyújtás biztosításával a Híd Szociális, Család és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ keresi meg. Családok Átmeneti Otthona (CsÁO) szolgáltatáshoz való hozzájutást egyszerűsíti meg az önkormányzat és a kiválasztott otthon közti ellátási szerződés kötése, ami a krízishelyzet miatt az otthonát elhagyni kényszerülő lakóknak nyújt gyors és szakszerű támogatást.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Nagykovácsiban a közszférában – közoktatás, közigazgatás, közművelődés, szociális-és egészségügyi ellátás – lényegesen magasabb a nők aránya, mint a férfiaké. Az önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. A 9 tagú Képviselő-testületből 4 fő nő. Az önkormányzat vezetői közül a polgármester, a főállású alpolgármester, valamint a Hivatalban a jegyző, aljegyző és két középvezető szintén nő. Településünkön jelenleg nincsen olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya a nők körében magasabb, mely össztársadalmi probléma, melyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Az önkormányzat folyamatosan keresi annak lehetőségét, hogy milyen módon nyújthatna segítséget a településen közfeladatot ellátó személyek letelepedéséhez, lakáshoz jutásához. Különösen nagy gondot jelent az óvónőhiány, korábban a védőnő hiány okozott problémát.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is.

Családbarát kezdeményezések

A Varázskastély Családi Fesztivál, a Nagykovácsi Búcsú évente megrendezésre kerülő díjmentesen látogatható színes programkínálattal járul hozzá a gyermekes családok tartalmas szabadidő eltöltéséhez. A covid járvány okozta szorongás oldására alkalmas közösségi programok megszervezését a jövőben is folytatnánk.

Az Öregiskola intézmény helyet és lehetőséget biztosít nyári napközis táboroknak (2022 évben: Tündértánc, Firka, Önbizalomnövelő, Legó, Tájfutó tábor).

Javasoljuk olyan pályázatok keresését, amely munkanélküliek számára biztosít lehetőséget. Ezek olyan képzések, tanfolyamok, melyek a jelenlegi munkaerőpiacon segítik az elhelyezkedést. Fontos az önéletrajz megírása, állásinterjúval való részvétel segítésére szervezett tanfolyam.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magasabb	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása. Inkubátorház kihasználásának népszerűsítése a vállalkozások körében; Részmunkaidős foglalkoztatások az intézményekben.
A gyes-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése; Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével az ellátás költségeinek átvállalása; Pályázati lehetőségek keresése, tanfolyamok szervezése
A magányérzet kialakulásával az anya mentális állapota romolhat, mely családi konfliktusokhoz is vezethet	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése; Zöldterületek, közterületek tervszerű felújítása; Öregiskolába/Faluházban rendszeres programok (zenebölcsi, kézműves foglalkozások, Önszerveződő baba-mama klub, Sünizene); Fitness park bővítése; Közösségi színtér bővítése.
Munkaerőhiány az intézményeknél (óvónő, házi gondozó)	Lakhatási támogatás biztosítása; havi kereset kiegészítés
Családbarát kezdeményezés	Új támogatási forma bevezetése (babacsomag).

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	993	1 718	57,80%
2016	1 025	1 749	58,60%
2017	1 053	1 798	58,57%
2018	1 132	1 852	61,12%
2019	1 219	1 940	62,84%
2020	1 285	1 938	66,31%
2021	1 314	1 923	68,33%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településen 2020-ban a 65 év felettek száma 1285 fő. Az, hogy az idősök hogyan élnek meg az évek múlását, az egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősökkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól. A család fiatalabb tagjai gyakran kevés időt szánnak a velük való törődésre, gyakran távol élnek idősebb családtagjaiktól, illetve a megélhetésük miatt több mint 8 órát dolgoznak.

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	570	808	1378
2016	591	804	1395
2017	591	814	1405
2018	597	822	1419
2019	616	844	1460
2020	626	862	1488
2021	614	871	1485

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskori járadékban részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2015	35	26	455	702	6	16	n.a.
2016	29	7	488	716	5	20	n.a.
2017	25	9	499	731	5	14	0
2018	26	10	510	744	4	10	0
2019	21	9	534	772	3	9	0
2020	20	8	544	785	4	8	0
2021	17	7	536	797	5	6	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorban jellemző megbetegedések – keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák – mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen		53	41	58	50	43	65
41-45 év (TS 042)	Fő	10	9	11	8	7	9	5
	%	18,87%	21,95%	18,97%	16,00%	16,28%	13,85%	12,82%
46-50 év (TS 043)	Fő	5	6	4	7	5	12	7
	%	9,43%	14,63%	6,90%	14,00%	11,63%	18,46%	17,95%
51-55 év (TS 044)	Fő	4	1	4	1	6	1	0
	%	7,55%	2,44%	6,90%	2,00%	13,95%	1,54%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	12	7	8	3	2	9	4
	%	22,64%	17,07%	13,79%	6,00%	4,65%	13,85%	10,26%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	8	6	11	16	9	12	13
	%	15,09%	14,63%	18,97%	32,00%	20,93%	18,46%	33,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Az idősök, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély a munkaerő-piacon egyre gyakrabban jelentkezik. A pedagógus hiányt az iskolában, óvodában egyre többször oldják meg a nyugdíjas pedagógusok visszahívásával.

Az idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásával kapcsolatban csak a közszféra területén rendelkezünk adatokkal. A törvényi előírások változásai révén, 2013. július 1-től nyugdíjas nem rendelkezhet közalkalmazotti vagy közszolgálati jogviszonnyal, amennyiben jogviszonyát szeretné fenntartani, úgy le kell mondania nyugdíj járulékáról. Kormányzati döntés alapján mostanra jelentősen egyszerűsödött és kedvezőbbé vált a nyugdíj melletti foglalkoztatás munkaviszonyban és egészségügyi szolgálati jogviszonyban is.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az idősökkel kapcsolatban nincs tudomásunk hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén, ilyen jellegű jelzés felénk nem érkezett.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő Időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
15	993	n.a.	20	19
16	1 025	n.a.	15	9
17	1 053	n.a.	15	11
18	1 132	n.a.	14	8
19	1 219	n.a.	12	6
20	1 285	n.a.	12	13
21	1 314	n.a.	17	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

6.4 pontban részletesen szerepel.

c) idősök informatikai jártassága;

6.4 pontban részletesen szerepel.

d) a generációk közötti programok.

A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások a település minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az idős korúak részére szerveződik.

Az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése rendezett. Házi orvosok jelzésre, valamint a megnövekedett ellátotti létszám miatt az önkormányzat döntött a 4. házi orvosi praxis létrehozásáról, egyben pályázat útján kiválasztotta a praxist betöltő orvost. A betegellátás folyamatos, délelőtti és délutáni rendeléssel biztosított.

A nagykovácsi lakosok labordiagnosztikai ellátásának megkönnyítésére a megnövekedett lakossági igények miatt jelenleg heti két alkalommal történő ingyenes mintavételi (vérvételi) szolgáltatási lehetőséget biztosít az Önkormányzat.

Az önkormányzat e célcsoport életminőségének jellemzőit folyamatosan vizsgálja és figyelemmel követi. A közösségi ház kulturális programjai mindenki számára nyilvánosak, és időben meghirdetésre kerülnek internetes fórumokon, és az idősek számára jobban elérhető a nagyközségben ingyenesen, mindenki számára eljutatott helyi lapban, a Tájéolóban.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az önkormányzat figyelmet fordít az idősekre, minden évben hagyományosan megrendezésre kerül az idősek napja, itt műsoros esten vendégül látja az időseket és egy kis ajándékkal is készül részükre. Húsvét és Karácsony előtt az önkormányzat élelmiszercsomagokkal segíti a rászoruló családokat, időseket. Karácsony előtt az önkormányzat tűzifával segíti a szociálisan rászorulókat.

Az Öregiskola Közösségi Ház és Könyvtár az intézmény alapítása óta folyamatosan lehetőséget biztosít a Tiszta Forrás nyugdíjas klub működéséhez, az önkormányzat anyagi támogatásával.

Tiszta Forrás Nyugdíjas klub az intézmény nyitása óta nagyon sikeresen működik a résztvevők száma: 30-40 fő/alkalom, évek során növekvő létszámmal. Kéthetente tartja összejöveteleit, ezen kívül az Idősek Világnapjára vendéglátással egybekötött műsoros köszöntést, Farsangi bált, Mikulás napi-, Karácsonyi ünnepi összejövetelt, buszos kirándulásokat, sétákat, ismeretterjesztő-, egészségmegőrző előadásokat szervezünk számukra.

Az Öregiskola Közösségi Ház és Könyvtár szervezésében idősek prevenciós tornája, a Senior torna, alkalmi táncmulatságok, Erdőjáró klub és egyéb foglalkozásokon való részvételi lehetőség heti rendszerességgel, egyre bővülő létszámmal várja az érdeklődőket.

A foglalkozások nem csupán a testmozgás és egészséges életmód szellemében zajlanak, fontos a közösségformáló szerepük is.

Az Híd Szociális, Család és Gyermejjóléti Szolgálat és Központ feladatellátási szerződés keretében ellátja a házi segítségnyújtás szakfeladatát. A házigonozók segítik a betegeket, a gondozásra rászorulókat a mindennapi életvitelükben.

A Polgármesteri Hivatal jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szolgáltatást vezetett be 2021. októberétől. Igénybevétele esetén a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló személyek részére biztosítunk a nap 24 órájában (munkaszüneti napokon is) szakszerű segítségnyújtást. A szolgáltatást azoknak ajánljuk, akik saját otthonukban szeretnének élni, kórházi kezelésre nem szorulnak, de egészségi állapotuk miatt időnként gyors segítségre lehet szükségük.

A segítségre szoruló személy jelzése egy gombnyomás után az SOS Központ Kft-hez érkezik be, akik értesítik a Nagykovácsiban szolgálatot ellátó szakképzett két hölgy közül az ügyeletest, aki 30 percen belül házhoz érkezik, és személyes ellátást (ápolást), vagy ha szükséges segítséget nyújt, intéz. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást két fő megbízási szerződéssel biztosítja.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás személyi térítési díja 3000 Ft havonta, melyet csekken fizethetnek be az ellátottak a Híd Szociális, Család és Gyermejjóléti Szolgálat és Központ számlájára.

Az ügyeletet ellátó két hölgy megbízási szerződésben áll a Híd Szociális, Család és Gyermekjóléti Szolgálat és Központtal.

Az ellátás igénybevétele nem feltétele a saját vezetékes telefon, mivel a Híd Szociális, Család és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ által biztosított szolgáltatás egy GPS alapú nyomógombos készüléken keresztül valósul meg. A jelzőberendezésnek nincs külön csatlakozási díja.

Jelenleg a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást 15 ellátott veszi igénybe Nagykövácsiban és 3 ellátottal csatlakozott Remeteszőlős is a szolgáltatáshoz 2022 nyarán.

A körzeti megbízott és a közterület-felügyelő fokozott figyelemmel kíséri a megszokottól eltérő eseményeket, segíti a hozzájuk fordulókat. Fontos szerepük van a megelőzésben, figyelemfelhívásban.

Az önkormányzat kiemelt feladata a település járdáinak, buszmegállóinak akadálymentesítése, annak érdekében, hogy az idősök közlekedését ezáltal megkönnyíthessük. A település közterületeire célszerű minél több pihenőpad elhelyezése, ezzel is segítve a társas kapcsolatok kialakulását, valamint az idősök megpihenését.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szellemi és fizikai leépülés	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése; Szűrések, prevenciók.
Elmagányosodás	Ünnepekhez kapcsolódó programok rendezése, nyugdíjasklub, kirándulások szervezése; Közterületekre pihenő padok kihelyezése. Idősök napközbeni ellátásának promótálása (HÍD)
Az idősök gyakran válnak áldozattá	Idősök személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése. Tájékoztatás, figyelemfelhívás.
Egyedül élő, elsősorban időskorúak problémái	Idősök otthonában időnként gyors segítségnyújtásra lehet szükségük.
Mozgásszervi megbetegedések helyi kezelésének hiánya	Szakorvosi kezelések és szakrendelések helyi bővítése (Fizioterápia, gerinc és nyaktorna stb.).
Mozgáskorlátozottság – időskori, betegség	Pályázati források felkutatásával a településen élők rászorulóik részére személyszállításhoz való hozzájutás megkönnyítése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Közel másfél millió magyart korlátoznak egészségügyi problémái mindennapi tevékenységeik elvégzésében. A kifejezett fogyatékkal élők száma 2011-ről 2016-ra 491 ezerről 408 ezerre apadt (KSH 2016-os adat). A csökkenés hátterében főként a szabályozóváltozások, az átalakuló szociális ellátás áll. A csökkenés, amely nem egységesen érintette a különböző típusú fogyatékkal élőkkel rendelkezőket, legvalószínűbb magyarázata, hogy ez alatt az idő alatt jelentősen átalakult az egészségi állapothoz kapcsolódó szociális ellátások rendszere, s egy év alatt közel 70 ezerrel csökkent az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság nyilvántartásában az egészségi állapottal összefüggésben szociális juttatásban részesülők száma.

Az általános csökkenés a KSH szerint magyarázható még az egészségi állapot általános javulásával, a diagnosztikai és terápiás lehetőségek fejlődésével is. A fejlettebb diagnosztika ugyanakkor az állapot tudatosításával egyes csoportokban (értelmi sérültek és autizmussal élők) az érintettek számának növekedését is eredményezi. A fogyatékkal élők között a legtöbben mozgásukban korlátozottak, számuk 2011-2016 között 16 százalékkal, több mint 30 ezer fővel csökkent. Jelentős csoportot képeznek a gyengénlátók, a nagyothallók, a mentálisan sérültek, illetve a súlyos belszervi fogyatékosokkal élők, akik egyenként mintegy 34-67 ezer fős sokaságot alkotnak, s akiknek a száma 13-17 százalékkal mérséklődött.

A fogyatékkal élők több mint fele saját jogon kap öregségi nyugdíjat, járadékot, a rokkantsági, rehabilitációs vagy egyéb egészségkárosodási ellátásban részesülők aránya 13 százalék. A fogyatékkal élő vagy korlátozott népességben fele annyian dolgoznak, mint a teljes lakosságban. Az érintettek legtöbbször a munkavégzés és a tanulás terén érzik magukat hátrányban. Összességében több mint kétharmaduk tapasztal a társadalomban való részvételt illetően akadályoztatást. Minden második embernek okoz gondot a közlekedés, az önellátásban akadályozottak aránya 2016-ra elérte a 30 százalékot. A családi életben akadályozottak száma 28 százalékkal nőtt.

Hátrányos megkülönböztetésről az akadályozottak ötöde számolt be, leginkább a foglalkoztatásban, a közlekedésben és egészségügyi ellátásban.

A korlátozott népesség 95,5 százaléka él magánháztartásban, 4,5 százaléka intézetben. A többletköltségek mérséklésére az egészségkárosodottak kevesebb mint egyharmada kap valamilyen pénzbeli vagy természetbeni juttatást, a legtöbben rokkantsági ellátást és közgyógyellátási igazolványt.

Az érintettek kilenczete havonta rendszeresen átlagosan 16 ezer forintot fordít egészségi állapotának javítására, az abból fakadó hátrányok kompenzálására. Minden második személy extra többletkiadásokra is kényszerül, ez éves átlagban 84 ezer forintot tesz ki.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2015	49	40	89
2016	43	36	79
2017	36	37	73
2018	36	36	72
2019	36	35	71
2020	35	33	68
2021	32	32	64

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülők adatai – nincs adat

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Anyagi támogatásra a Pest Vármegyei Kormányhivatal Budakeszi Járási Hivatala aktív korúak ellátására való jogosultságot állapíthat meg.
Budakeszi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya segítséget nyújt a kistérségi vagy akár országos szinten elérhető munkalehetőségek, képzések, támogatások megismerésében. (<https://www.munka.hu/>).

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Nagykovácsiban, célzottan jelenleg nincs külön a megváltozott munkaképességű személyeket segítő programok.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A megváltozott munkaképességű személyekkel kapcsolatban nincs tudomásunk hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén, ilyen jellegű jelzés felénk nem érkezett.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Az intézményekben több kolléga került alkalmazásra különféle munkakörökben.

2022. év végi tájékoztatás szerint a körzeti orvosok (2 gyermekorvosi 3 felnőtt orvosi körzetre vonatkozóan) által ellátott fogyatékkal élő emberek száma:

Gyermek ellátottak (két körzetben együtt) / fő	
Hallássérült	3
Vak	1
Down szindrómás	3
Súlyosan értelmi fogyatékos és mozgáskorlátozott	1
Felnőtt ellátottak (egy körzetből kapott adatok) / fő	
Látássérült	13
Hallássérült	28
Mozgássérült	72
Értelmi sérült	8

2007-ben Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata ellátási szerződést kötött a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Gondviselés Háza Páty Kht-val a fogyatékkal élő személyek segítésére. A Szolgálat személyre szabott gondozási tervet készít ellátottjai számára. Támogató Szolgálat tevékenysége Nagykovácsi területén élő valamennyi fogyatékkal élő, arra rászoruló személyre kiterjed. A Kht. a támogató szolgálat munkájához biztosítja mindazon személyi és tárgyi feltételeket, melyek az elvállalt feladat zavartalan, folyamatos és szakmailag kifogástalan teljesítéséhez szükségesek. A szolgáltatás részben térítésmentes, egyedi alkalmi szállítás biztosítása térítés ellenében történhet.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, boldogulásukat számtalan tényező hátráltatja. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. Közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során, a lakhatás, közlekedés, szociális és egészségügyi ellátás, iskoláztatási és munkalehetőségek, kulturális és társadalmi élet területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük. Ehhez szükség van helyi és központi adatgyűjtésre, hogy pontosan megismerhessük a településen élő fogyatékosokkal élők főbb jellemzőit, sajátos problémáit, hogy ezek ismeretében tudjunk megfelelő megoldást találni a felmerült problémákra, igényeik figyelembevételével, közös gondolkodással.

Az önkormányzati intézmények nagy része akadálymentessé vált, ezzel segítve, hogy a fogyatékkal élők egyenlő eséllyel látogathassák a közösségi tereket, programokat, a közösséghez kapcsolódás lehetősége így számukra is adott.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

A társadalomba való be-, illetve visszailleszkedés érdekében segítségre szorulnak a társadalom mindazon tagjai, akik bármilyen oknál fogva (pl. betegség, fogyatékos) társadalmi beilleszkedési zavarokkal küzdenek.

A szociális gondoskodás feladatkörébe tartoznak a szociális rehabilitáció eszközei és intézményei. Célja a gondozásra szoruló emberek szükségleteihez igazodó segítségnyújtás, melynek mértékét és fajtáját mindenkor a segítségre szoruló ember testi, lelki és szociális állapota határozza meg.

Szociális segély, akár rendkívüli települési támogatás formájában tudja az önkormányzat a segítségre szorulókat támogatni.

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A fogyatékosági támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Fogyatékosági támogatásra jogosult az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy, akinek

- látási-, hallási-, értelmi-, mozgásszervi fogyatékoságát, személyiség egészét érintő fejlődésének átható zavarát, kromoszóma rendellenességét, illetve halmozott fogyatékoságát megállapították, és
- állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá
- önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul.

A támogatás havi összege 2022. január 1-jétől

- 26.812 Ft, ha a súlyosan fogyatékos személy hallási fogyatékos - függetlenül az önkiszolgálási képesség meglététől, vagy hiánytól -, illetve akkor is ilyen összegű a fogyatékosági támogatás havonta, ha a súlyosan fogyatékos személynek nem hallási, hanem más fogyatékosága van és önkiszolgálási képessége nem hiányzik;

- 33.002 Ft, ha a súlyosan fogyatékos személynek nem hallási, hanem más fogyatékosága van és önkiszolgálási képessége hiányzik, vagy halmozottan fogyatékos.

A fogyatékosági támogatás összege évenként a nyugellátások évenkénti rendszeres emelésére vonatkozó szabályai szerint, azzal megegyező mértékben emelésre kerül.

A fogyatékosági támogatás a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló 85/2007. (IV. 25.) korm. rendelet alapján a folyósító szerv utazási kedvezményre jogosító hatósági igazolványt állít ki annak a személynek a részére, aki fogyatékosági támogatásban részesül.

Amennyiben a kedvezményre jogosulttal kísérő személy utazik, akkor ő is jogosult az utazási kedvezményre. A kísérő csak akkor veheti igénybe az utazási kedvezményt, ha azzal a személlyel utazik együtt, akinek a nevére a hatósági igazolvány szól.

(A kedvezmény mértéke: vasúti személyszállítás, HÉV, helyközi autóbusz-közlekedés, komp- és révközlekedés esetében 90 %-os, helyi közúti és kötöttpályás közlekedés esetén 100 %-os.)

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Korábban (a hasonló nehézségeket megelőzően keresztül pl. idősök célcsoportnál) már leírásra kerültek az itt megjelölt problémák, többek között a közlekedés, egészségügy és kulturális tevékenységek elérésének tekintetében.

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

7.1 pont szerint.

Évente egy alkalommal a településen tüdőszűrés megszervezése valósul meg.

A felnőtt és gyermek házi orvosok praxisközösséget alakítottak, ezáltal minden rendelés kiegészült preventív ellátási rendelési időszakkal.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzati intézmények nagy része akadálymentes.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Nagykovácsi Önkormányzat honlapja megfelel a jogszabályi előírásoknak, akadálymentesített.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A települési munkahelyek akadálymentesítettségére vonatkozóan nem rendelkezünk pontos adatokkal.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Településünkön a közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítésére a következők jellemzők: Nagykovácsiban, Budapest irányába korszerű akadálymentesített, alacsonypadlós buszok közlekednek. A falu központjában a járdákon való akadálymentes közlekedés még nem teljesen biztosított, a település frissen kiépített részein fokozatosan kerülnek kialakításra gyalogos járdák.

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás csak akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelve, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenjen meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszer.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye stb.);

Fogyatékosok nappali intézményének működtetésére Nagykovácsiban nincs igény, így ilyen településünkön nem működik.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

7.1 pont szerint.

7.4. Fogyatékosokkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

7.1 pont szerint.

7.5 A fogyatékosokkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékkal élők a társadalom hasznos tagjait képezik, amennyiben sikeresen el tudnak helyezkedni a munka világában. Intézményeink 100 %-os akadálymentesítése a cél, hogy utána nyitva álljon a lehetőség, hogy a fogyatékkal élők, amennyiben igényük van rá helyben is el tudjanak helyezkedni. A teljes körű akadálymentesítés az ügyintézés során is az esélyegyenlőség megteremtését szolgálja.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek, vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek, vagy fogyatékosokat ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatja a közösséget; Lehetőségek: közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás, képzések szervezése, olyan támogatások bevezetése, amely az internethez való hozzáférést segíti; Családsegítő Szolgálat bevonása az önszervező csoportok szervezésébe.
Közfelhasználókat, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.
Az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe; Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljuttatásuk (eljuttatásuk) terén	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.
Az akadálymentes közlekedés nem biztosított	Járdák kialakítása; buszmegállók akadálymentesítése.

8. Több célcsoportot érintő, településszintű problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek feltárása

Intézkedések a köz- és a személybiztonság megóvása érdekében

2022-re kiépült a Nagykovácsi Közbiztonsági Központ, mely a számos egyéb a közbiztonság érdekében tevékenykedő intézménynek ad otthont.

- Körzeti megbízott
- Közterület-felügyelők
- Készenléti Szolgálat

A körzeti megbízott számára nyújtandó segítség is folyamatosan napirenden szerepel. Jelenleg lakhatási támogatás és munkába járás költségtérítés biztosítása történik.

Úthálózat fejlesztése, járdák építése, Kossuth Lajos utca rekonstrukciója

A település gyors növekedését, az egykori zártkertek beépülését nem tudta időben követni az út- és járdahálózat fejlesztése. Állandó probléma az utak állapota, a járdák hiánya. A fejlesztések központi pályázatokból, támogatásokból történő finanszírozása elengedhetetlen a település számára. Előkészített tervekkel rendelkezünk több gyűjtőútra, mellékútra és járdára, amelyek finanszírozási lehetőségre várnak.

A gyűjtőutak aszfalttal történő burkolása és a vízelvezetési problémák megoldása után nagyobb hangsúlyt kaphat az önerős útépités megvalósítása. Az önkormányzat - mind anyagilag, mind műszaki tanácsadással - támogatja a ráhordó utcák közös útépitési kezdeményezéseit.

A színvonalas köztér tekintetében elengedhetetlen a zöld, klímabarát gyalogosfelületek kialakítása, biztonságos parkolási rend, a légvezetékös elektromos és távközlési hálózatok földkábelrel való kiváltása, esztétikus közvilágítás és utcabútorok elhelyezése, így biztosítva az intenzívebb és többszintes növénytelepítést.

Kerékpársávok felfestését tervezi a főutca felújítását követően, illetve további belterületi szakaszokon.

Az Ördögárok forrás és a Békás-tó és környezetének megújítása egy régóta húzódo fejlesztési terv. Egy ökopark kialakítása a célunk, ahol a tó kitisztítása, a mederfal megerősítése mellett elültetésre kerülhetnek az újszülöttek fái, meseösvényt, mezítlábas parkot alakítanánk ki.

Zöldhulladék koncepció kidolgozása, helyi komposztálás megvalósításának előmozdítása

A biohulladék begyűjtésének és hasznosításának módszerét kell az elkövetkezendő 2 évben kidolgozni. Terveink szerint Nagykovácsi egy pilot projekt keretén belül példát mutathatna az ország hasonló adottságokkal bíró településeinek.

Új polgármesteri hivatal létesítése

Az épület felvizesedett, penészes, egészségtelen, energetikailag korszerűtlen, melyről már több szakvélemény is készült. A mindössze 335 m²-es alapterületével – melyből egy irodát a kormányhivatal használ – nem teszi lehetővé a korszerű közigazgatás feltételeinek megteremtését. Sajnálatosan alacsony adóerő képességű település lévén, önkormányzatunk bevételei nem fedezik egy új hivatal létesítését.

A XXI. századi színvonalú, lakosságbarát közigazgatás megvalósítása elképzelhetetlen egy ehhez méltó, de nem túlzó polgármesteri hivatal felépítése nélkül. Egy új épület alkalmas arra is, hogy az egyre több házasságkötésnek alkalmas helyszínt adjon, egy többfunkciós tanácsteremmel kombinálva. Komoly problémát okoz, hogy jelenleg nem biztosított a szociálisan rászorulóknál, a hagyatéki ügyintézésnél az ügyfél és az ügyintéző személyes egyeztetésének, ezáltal az ügyfelek személyes jogai sérülhetnek, a közszolgáltatáshoz való hozzáférésük akadályozott.

Nagykovácsiban élő esélyegyenlőséggel érintett társadalmi csoportok elkülönítése

A történeti ismertetés alapján látható, hogy Nagykovácsi lakossága összetett. A település korábbi életszakaszából (1990 előtti időszak) származó lakosok – őslakosok, háború után betelepítettek és leszármazottaik, illetve a 80-as évek környékén érkezők – a legrégebben itt élők, nagyjából a mai lakosság harmadát adják. Jellemzően a belső falurészekben élnek, de vannak köztük sokan, akik a 70-es években parcellázott hegyoldali telkeken épített, eredetileg nyaraló ház átalakításával teremtették meg otthonukat, vagy adták át gyermekeiknek, illetve vásároltak és építettek maguknak otthonot. A lakosság egy másik csoportja a 90-es éveket követően vásárolt Nagykovácsiban ingatlant vagy épített házat, melyek jellemzően egyre nagyobbak és fényűzőbbek, jellemzően az új telekosztásokon (Nagyszénásalja, Zsíroshegyalja) és a déli hegyoldalokon épültek fel. Ez a betelepülési folyamat ma is tart, így számuk már jóval meghaladja Nagykovácsi eredeti lakosságát. Emellett egyre nagyobb számban jelen vannak a településen külföldiek is, melyet alapvetően az Amerikai Nemzetközi Iskola indokol. Ez egyrészt az itt tanító tanárok és családjukat jelenti, de jellemző, hogy a tanuló gyermekek családjai is szívesen ideköltöznek. Ők főként bérelt házakban élnek, de egyre gyakoribb az is, hogy megvásárolják az ingatlant. Emellett egyre jelentősebb a távol-keletiek jelenléte is a településen, akik szintén gyakran vásárolnak ingatlant a településen. Új jelenség, hogy az építőipar erőteljes és folyamatos jelenléte miatt egyre több határon túli magyar területről, Erdélyből és Kárpátaljából érkezett mesterember települ meg Nagykovácsiban, akik előbb- utóbb családjukat is átköltöztetik. Számukra a környezetváltozás, a teljesen eltérő életszínvonal komoly kihívást jelent. A 2022-es év újabb csoport megjelenését hozta a háború elől, Ukrajnából ideiglenes céllal érkező csonka családokkal, akik először a befogadók segítségnyújtása által kerültek ide, de ezt követően az Amerikai Nemzetközi Iskola ukrainai tanulócsoportjának megszervezésével több esetben itt is maradtak.

Fentiek alapján vizsgálándó, hogy van-e olyan elkülöníthető társadalmi csoport Nagykovácsiban, amely települési helyzeténél, adott körülményeinél fogva esélyegyenlőségi szempontból külön figyelmet érdemel.

Ilyen csoportként különíthetők el:

- a határon túli magyar területekről érkező és itt megtelepedő családok és
- az Ukrajnából érkezett menekült státuszú emberek;
- az autó nélkül, szociálisan nehéz körülmények között, Nagykovácsi központjától távol élő személyek.

Célunk a nem magyar vagy kettős állampolgárságú, a településen munkát vállalók és családjaik hivatalos okmányainak megszerzéséhez segítség nyújtás. Az önkormányzat kommunikációs csatornáin keresztül közzé teszi a kormányablakhoz továbbítható ügyek listáját, és a helyben intézhető ügytípus (lakcím kártya) mellett felvilágosítást nyújt további ügyek intézésének menetéről.

Nagykovácsi példás összefogással támogatta az Ukrajnából Nagykovácsiba menekült menedékes státuszú családokat. Gyűjtést szervezett, az adományokat több alkalommal juttatta el a családoknak, folyamatos kapcsolattartással felmérte igényeiket, mely alapján nyújtott további segítséget.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
<p>A polgármesteri hivatal épülete, az ügyfélterek kialakítása, illetve ezek hiánya nem alkalmas az ügyfelek és az ügyintézők közötti személyes egyeztetésre, ezáltal az ügyfelek személyiségi jogai sérülhetnek, a közszolgáltatáshoz a hozzáférés akadályozott.</p> <p>Településüzemeltetési iroda és üzemépület kialakítása szükséges</p>	<p>Polgármesteri Hivatal számára új épület építése, illetve meglévő ingatlan átalakítása.</p> <p>Kossuth Lajos utca 1. raktárépület fejlesztése, felújítása, bővítése településüzemeltetési iroda, üzemépület hasznosítására</p>
<p>Kettős állampolgárok problémái (pl erdélyi, roma)</p> <ul style="list-style-type: none"> • lakhatási gondok • óvoda, iskola beiratkozási, beilleszkedési problémák <p>Ukrán menekültek problémái (elsősorban a magyarul nem tudók esetében)</p> <ul style="list-style-type: none"> • elhelyezkedési problémák • óvoda, iskola beiratkozási gondok • lakhatási problémák 	<p>Egyénileg, családonként a problémák pontosítása, majd megoldás keresés a családsegítők és az érintett intézmények – esetenként, szükség szerint - a kormányzati szervek bevonásával.</p>
<p>Az egy ingatlanra jutó gépjárművek megnövekedett száma, valamint kényelmi szempontok és divat hatása miatt a szilárd burkolatú felületek (térkövezés, betonozás) kialakítása sok település esetében túlsúlyba került a zöldfelületek rovására. Gépjármű forgalom a Nagykovácsiba vezető úton</p> <p>A települési közlekedés fejlesztése szükségessége</p>	<p>„Zöld” környezet kialakítása, védelme közvetlen lakókörnyezetünkben és községünkben</p> <p>Úthálózat fejlesztése önkormányzat és lakosok együttműködésével ún. útépítés együttműködési megállapodással; Zebrák létesítése; Belterületi kerékpárúthálózat kialakítása</p>
<p>Egészségügyi szakellátásokhoz való korlátozott hozzáférés.</p> <p>A települési közlekedés fejlesztése</p>	<p>Az érintettek (pl. hegyen lakók, autó nélküliek, idősek) szükség szerint közlekedésben támogatása, segítése Telekocsi/elektromos kis busz.</p> <p>Úthálózat fejlesztése önkormányzat és lakosok együttműködésével ún. útépítés együttműködési megállapodással; Belterületi kerékpárúthálózat kialakítása</p>
<p>A korosztályok többségét érinti az mozgásszegény életmód.</p>	<p>Fizikai aktivitás növelése Sportágválasztó szervezése, Európai Mobilitás Hét programjaiban való részvétel</p>
<p>Nemzetközi szinten fontos a, kapcsolatépítés.</p>	<p>Tapasztalatcsere az aktuális problémákat illetően (pl. fenntarthatóság) Testvérvárosi találkozó</p>

9. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);
- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;
- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;
- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;
- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórum/ kibővített Szociálpolitikai Kerekasztal szervezése.

HEP Fórum/ kibővített Szociálpolitikai Kerekasztal segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzatának a lakosság önszerveződő közösségei, valamint a település lakosainak közösségi célú igényeinek teljesítését végző civil szervezetek támogatásáról szóló 3/2016. (II. 29.) önkormányzati rendelete alapján Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata minden évben szerződésen alapuló nevesített támogatást nyújt, valamint pályázatot is kiír a civil szervezetek támogatására. 2022-ben 5 millió Ft került kifizetésre erre a célra.

Összegyűjtésre és közzétételre kerültek és folyamatosan frissítjük Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat honlapján a Civil szervezetek adatait. Több fórumon – Polgármesteri teadélután, Falunap, Adventi hétvégék Önkormányzati sátor –van lehetőség a személyes ismerkedésre, vélemény cserére.

10. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A helyzetelemzés elkészítését követően a helyi esélyegyenlőségi terv tervezete az önkormányzat honlapján www.nagykovacsi.hu közzétételre kerül. A Képviselő-testület által elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz az önkormányzat honlapján, ahol a folyamatok, intézkedések megismerhetők, biztosított a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<p>A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség;</p> <p>Egészségügyi ellátásokhoz való korlátozott hozzáférés;</p> <p>Digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerő-piacon történő elhelyezkedést.</p>	<p>Közfoglalkoztatás tovább folytatása;</p> <p>Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása;</p> <p>Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata;</p> <p>Egészségnap és szűrővizsgálatok szervezése;</p> <p>Egészségügyi szolgáltatás bővítés;</p> <p>Ingyenes labordiagnosztikai ellátás heti két alkalomra vehető igénybe helyben;</p> <p>4. háziorvosi körzet fenntartása folyamatosan biztosított;</p> <p>Intézményekben 2 évente szemvizsgálat szervezése;</p> <p>Eseti segítségnyújtás, internethozzáférés az Öregiskola Közösségi Ház és Könyvtárban;</p> <p>Közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás biztosítása, bővítése.</p>
Gyermekek	<p>A településen magas a gyermek korúak aránya;</p> <p>A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi helyzetéből, a család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett;</p> <p>Közintézmények, sportlétesítmények ingatlanfejlesztése, bővítése;</p> <p>Közéiskola korosztály számának növekedésével emelkedik az igény az iskolai közösségi szolgálat helybeli teljesítésére;</p>	<p>Gyermeklétszámhoz igazodó intézményhálózat fejlesztése és működtetése;</p> <p>Szülők tájékoztatása a kedvezményrel járó további támogatásokról;</p> <p>A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak felkeresése</p> <p>Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése;</p> <p>Öregiskolában bábszínházi előadások szervezése. Óvodásoknak/kisiskolásoknak kézműves szakkörök;</p> <p>Fitness park bővítése;</p> <p>Futókör kialakítása;</p> <p>Kerékpár úthálózat bővítése;</p> <p>A helyi intézmények bekapcsolása a közösségi szolgálat teljesítésébe;</p> <p>Intézményvezetők tájékoztatása és ösztönzése a lehetőség hatékonyabb</p>

	<p>A szülőknek nincs annyi szabadsága, ami lefedi a nyári szünet hosszúságát és sok esetben annyi jövedelme sincs a családoknak, hogy finanszírozni tudják a fizetős táborokat;</p> <p>A települési, integráló általános iskola erőforrásainak szűkössége;</p> <p>Drogproblémák; Internet veszélye;</p> <p>A nagyközségben többször tapasztalható fiatalok által elkövetett jelentős anyagi kárt okozó vandalizmus;</p> <p>Covid járvány okozta traumák negatív hatása.</p>	<p>kihasználására;</p> <p>A diákok tájékoztatása az elérhető foglalkoztatás lehetőségéről;</p> <p>A nyári szünet minél nagyobb részét lefedő térítésmentes/kedvező díjú napközi táborok szervezése az iskola napközi ügyeletével összhangban a helyi értékek megismerését támogató programot szervezésével;</p> <p>A szociálisan rászoruló speciális nevelési igényű tanulók megfelelő intézményhez jutásának támogatási lehetőségének felkutatása;</p> <p>Drogprevenációs program kidolgozása;</p> <p>Tájékoztató anyagok szerkesztése, előadások szervezése;</p> <p>A rongálássorozat megállítása érdekében a fiatalokat be lehetne terelni egy délután nyitva tartó, kompetens szakemberek jelenlétével működő közösségi térbe, amivel meg lehetne akasztani ezt a folyamatot;</p> <p>Az önkormányzat kezdeményezhet közbiztonsági kerekasztal megbeszélést, amit érdemes lenne rendszeresíteni;</p> <p>Gyászfeldolgozást segítő előadás, beszélgetés.</p>
Idősek	<p>Szellemi és fizikai lecpülés</p> <p>Elmagányosodás</p> <p>Az idősek gyakran válhatnak áldozattá Egyedül élő, elsősorban időskorúak problémái</p> <p>Mozgásszervi megbetegedések helyi kezelésének hiánya</p> <p>Mozgáskorlátozottság – időskori, betegség</p>	<p>Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Szűrések, prevenciók.</p> <p>A Tiszta Forrás Nyugdíjasklub vezetője és tagsága folyamatosan nyújt kölcsönös segítséget és tanácsadást egészségvédelem témakörben.</p> <p>Ünnepekhez kapcsolódó programok rendezése, nyugdíjasklub, kirándulások szervezése.</p> <p>Idősek napközbeni ellátásának promótálása (HÍD)</p> <p>Közterületekre padok kihelyezése.</p> <p>Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése. Tájékoztatás, figyelemfelhívás.</p> <p>Idősek otthonában időnként gyors segítségnyújtásra lehet szükségük.</p> <p>Szakorvosi kezelések és szakrendelések helyi bővítése (Fizioterápia, gerinc és nyaktorna stb.).</p> <p>Pályázati források felkutatásával a településen élők rászorulóik részére személyszállításhoz való hozzájutás megkönnyítése.</p>
Nők	<p>A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.</p>	<p>Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális</p>

	<p>A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magasabb. A CSED, GYES, GYED-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.</p> <p>A magányérzet kialakulásával az anya mentális állapota romolhat, mely családi konfliktusokhoz is vezethet</p> <p>Munkaerőhiány az intézményeknél (óvónő, házi gondozó) Családbarát kezdeményezés</p>	<p>képzési programok körét. Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása. Inkubátorház kihasználásának népszerűsítése a kezdő vállalkozások körében. Részmunkaidős foglalkoztatások az intézményekben; Bölcsődei intézményünk magas színvonalú fenntartásának biztosítása; Pályázati lehetőségek keresése, tanfolyamok szervezése Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése; Zöldterületek, közterületek tervszerű felújítása; Öregiskolába/Faluházban rendszeres programok (zenebölcsi, kézműves foglalkozások, Önszerveződő baba-mama klub, Sünizene); Fitnessz park bővítése; Közösségi színtér bővítése Lakhatási támogatás biztosítása; havi kereset kiegészítés Új támogatási forma bevezetése (babacsomag).</p>
Fogyatékkal élők	<p>Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek, vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek, vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszorgító csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van; Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os; Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén; Az akadálymentes közlekedés nem biztosított.</p>	<p>A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatja a közösséget. Lehetőségek: közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás, képzések szervezése, olyan támogatások bevezetése, amely az internethez való hozzáférést segíti. Családsegítő Szolgálat bevonása az önszorgító csoportok szervezésébe. Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program. Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokban. Járdák kialakítása, buszmegállók akadálymentesítése.</p>
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	<p>Egészségügyi szakellátásokhoz való korlátozott hozzáférés; Elszigetelődés, elmagányosodás, közlekedés korlátozottság;</p> <p>A polgármesteri hivatal épülete, az ügyfélterek kialakítása, illetve ezek hiánya nem alkalmas az ügyfelek és az ügyintézők</p>	<p>Egészségnap és szűrővizsgálatok szervezése. Az érintettek (pl. hegyen lakók, autó nélküliek, idősek) szükség szerint közlekedésben támogatása, segítése Telekocsi/elektromos kis busz; Járdák kialakítása, buszmegállók akadálymentesítése (babakocsiknak is!) Polgármesteri Hivatal számára új épület építése, illetve meglévő ingatlan átalakítása;</p>

	<p>közötti személyes egyeztetésre, ezáltal az ügyfelek személyiségi jogai sérülhetnek, a közszolgáltatáshoz a hozzáférés akadályozott;</p> <p>Településüzemeltetési iroda és üzemépület kialakításának szükségessége;</p> <p>Kettős állampolgárok problémái (pl erdélyi, roma)</p> <ul style="list-style-type: none"> • lakhatási gondok • óvoda, iskola beiratkozási, beilleszkedési problémák <p>Ukrán menekültek problémái (elsősorban a magyarul nem beszélők esetében)</p> <ul style="list-style-type: none"> • elhelyezkedési problémák • óvoda, iskola beiratkozási gondok <p>lakhatási problémák;</p> <p>Az egy ingatlanra jutó gépjárművek megnövekedett száma, valamint kényelmi szempontok és divat hatása miatt a szilárd burkolatú felületek (térkövezés, betonozás) kialakítása sok telek esetében túlsúlyba került a zöldfelületek rovására;</p> <p>Gépjármű forgalom csökkentése a Nagykovácsiba vezető úton;</p> <p>A települési közlekedés fejlesztésének szükségessége;</p> <p>A korosztályok többségét érinti az mozgásszegény életmód;</p> <p>Nemzetközi szinten fontos a, kapcsolatépítés.</p>	<p>Kossuth Lajos utca 1. raktárépület fejlesztése, felújítása, bővítése településüzemeltetési iroda, üzemépület hasznosítására;</p> <p>Egyénileg, családonként a problémák pontosítása, majd megoldás keresés a családsegítők és az érintett intézmények – esetenként, szükség szerint - a kormányzati szervek bevonásával;</p> <p>„Zöld” környezet kialakítása, védelme közvetlen lakókörnyezetünkben és községünkben;</p> <p>Úthálózat fejlesztése önkormányzat és lakosok együttműködésével ún. útépítés együttműködési megállapodással;</p> <p>Zebraák létesítése;</p> <p>Belterületi kerékpárúthálózat kialakítása</p> <p>Fizikai aktivitás növelése Sportágválasztó szervezése, Európai Mobilitás Hét programjaiban való részvétel</p> <p>Tapasztalatcsere az aktuális problémákat illetően (pl. fenntarthatóság);</p> <p>Testvérvárosi találkozó.</p>
--	--	--

Jövőképünk

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat legfontosabb célja a településen élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmus, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,

tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.

Az önkormányzat egzisztenciális lehetőségeihez mérten eredményesen kívánja támogatni az esélyteremtés ügyét.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	
B	Feltárt probléma megnevezése	
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	
G	Az intézkedés felelőse	
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) (A HEP melléklete tartalmazza)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
	0. Településszintű probléma											
...												
	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
...												
	II. A gyermekek esélyegyenlősége											
...												
	III. A nők esélyegyenlősége											
...												
	IV. Az idősek esélyegyenlősége											
...												
	V. A fogyatékossgal élő személyek esélyegyenlősége											
...												

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A Helyi Szociálpolitikai Kerekasztal a HEP előkészítése és felülvizsgálata során ellátja a HEP Fórum szerepét, tagjait kiegészíti a HEP fórum javasolt összetétele szerint.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. A célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,

- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP referenssel.

- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Nagykovácsi Nagyközség Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Nagykovácsi Nagyközség képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 16/2023. (II. 23.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata
- Indikátor táblázatok
- Intézkedési terv

Nagykovácsi, 2023. február 23.

Kiszelné Mohos Katalin
polgármester

A Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Partneri aláírások:

2023. 02. 23.

Dátum

Szabó Orsolya
intézményvezető

Nagykovácsi Kispatak Óvoda

2023. 02. 23.

Dátum

Móczár Ágnes
intézményvezető

Lenvirág Bölcsöde és Védőnői Szolgálat

2023. 02. 23.

Dátum

Gerlóczyné Furulyás Katalin
intézményvezető

Öregiskola Közösségi Ház és Könyvtár

2023. 02. 23.

Dátum

Fehér Imre

Fehér Imre
igazgató

Nagykovácsi Általános Iskola

